

Rezerve in bogastvo v glavah

Ljubljana, 13. 1. 1987 — volitve v organe sozda in Mercator-Interne banke so postale zadeva obrobne pomena, ko je beseda stekla o inventivni dejavnosti v sozdu. Tej dejavnosti je bil namenjen razširjeni del seje.

Koordinacijski odbor sindikata je skupaj s komisijo za izvedbo volitev samoupravnih organov sozda in Mercator-Interne banke določil organizacije združenega dela-nosilke kandidatov za člane odbora samoupravne delavske kontrole obeh organizacij. Vse organizacije-nosilke so bile o kandidacijskem postopku obveščene.

Iz dela organov sozda

Že dalj časa smo v sozdu ugotavljali, da na ravni sozda ne razpolagamo s podatki o obsegu inventivne dejavnosti, njeni organiziranosti in pojavnosti na sploh.

Tako nam je prišlo prav povabilo Zveze sindikatov Slovenije, da organiziramo problemsko konferenco in ugotovimo stanje, začrtamo smernice skupnega delovanja in v bistvu uresničimo sklepe, ki so jih v zvezi s pospeševanjem inventivne dejavnosti sprejele družbenopolitične organizacije na svojih kongresih in posebnih tematskih sejah. Žal, nam problemske konference ni uspelo organizirati, ker je bil odziv članic sozda, da posredujejo podatke o delavcih, odgovornih za področje inventivne dejavnosti tako slab, da je bila prva slika stanja več kot črna. Odločili smo se samo za razširjeno sejo Koordinacijskega odbora sindikata in nanjo povabili nekaj delavcev, odgovornih za inventivno dejavnost predvsem proizvodnih organizacij. Tudi njihov odziv je bil slab. Vendar pa smo z vztrajnim zbiranjem kamenčkov v mozaik, le prišli do slike, ki kaže, da stanje le ni tako črno kot je bilo videti naprvi pogled.

Skupna ugotovitev je: manjka nam informacijski sistem, manjka nam organ, ki bi spremljal pojavnost inventivne dejavnosti in njenih rezultatov, manjka nam navsezadnje tudi na ravni sozda odgovorna oseba, ki bi bdela nad tem.

Dejstvo je: koristni predlogi, izboljšave in inovacije so. Glave in bogastvo v njih, imamo. Toda, sta vprašala ing. Ana Rak iz Ete in ing. Rado Tihelj iz Hladilnice Zalog, ali je zares potrebna vsa papirnata vojska za prijave, dolgotrajni postopki za ugotavljanje narave, vrste in koristi inovacije. In kdaj bomo nehali z barantanjem okrog tega, da so inovacije in druge oblike inventivnega delovanja pri strokovnjakih delovne dolžnosti, pri manj strokovno usposobljenih delavcih ali izvajalcih ideje pa, čista inventivna de-

Glasilo je namenjeno na naslov:

Glasilo delavcev in združenih kmetov sozda Mercator — Kmetijstvo Industrija Trgovina

Leto XXIV

Ljubljana, januar 1987

št.: 1

Prihodnji mesec bomo volili delegate v organe samoupravljanja SOZD MERCATOR-KIT

V tistih naših delovnih organizacijah, kjer vse poteka pravilno, so že sredi tega meseca stekle priprave na volitve v organe sozda. Kakor ste bili obveščeni od koordinacijskega odbora sindikata, bodo volili neposredno v vseh samoupravnih organizacijah delegate naslednjih organov:

- Delavskega sveta SOZD — delegate in namestnike
- zbor Mercator-Interne banke — delegate in namestnike
- odbora samoupravne delavske kontrole SOZD
- odbora samoupravne delavske kontrole M-Interne banke
- arbitre na listo arbitrov notranje arbitraže SOZD

Volilna opravila, nosilce in roke ter usmeritve za evidentiranje kandidatov je posredoval KOS nosilec v postopku kandidiranja, to je sindikalnim konferencam in izvršnim odborom v delovnih organizacijah.

Volitve bodo temeljne in delovne organizacije opravile po določilih svojih aktov, neposredno in na dan, ki ga bo določil njegov delavski svet, vendar v okviru rokov, ki jih je razpisal delavski svet sozda, to je med 15. 2. in 5. 3. 1987.

Smrečica na bodočem poslovnem centru

Center za obveščanje

Imamo že novo hišno številko

Po preizkušnem zidarskem izročilu so se pred novim letom, 19. decembra 1986, dobili na likofu predstavniki investitorja in vsi delavci izvajalca bodočega poslovnega centra MERCATOR-KIT, ki je gradbeno gotov.

je Koordinacijski odbor predlagal naslednje:

javnost, ki z delovnimi dolžnostmi nima nobene zveze. In, ko že navajamo oba strokovnjaka povejmo še tole: oba sta se izredno pohvalno izrazila o delu tehnoloških odborov, v katerih strokovnjaki, predvsem s področja živilske industrije izmenjujejo izkušnje in pripravljajo tehnološke projekte na osnovi izkušenj in znanosti, s katerimi uspešno nastopa TOZD Inženiring. K posredovanju celovite inženiring storitve sodi tudi tehnologija, ki jo izbirajo in opredeljujejo domači sozdovi strokovnjaki.

Da bi lahko vedeli več o svoji pameti, iznajdljivosti in navsezadnje tudi o trženju s pametjo,

— v projekt informacijskega sistema sozda se vključijo tudi področje spremljanja pojavnosti inventivnega dela in njegovih rezultatov

— pri delavskem svetu sozda naj se ustanovi poseben organ, ki bo analiziral stanje in predlagal ukrepe za pospeševanje inventivne dejavnosti

— v poslovnem odboru sozda pa naj član, odgovoren za razvoj, skrbi, da bodo tudi inventivna dejavnost in njeni rezultati sestavni del poslovne politike, opredeljene s plani sozda.

EUREKA!

V imenu investitorja — Mercator-Mednarodne trgovine, je imel kratek nagovor direktor njene Delovne skupnosti, Aljoša Prajs. Ocenil je, da je gradnja opravljena v okviru standardov, v skupno zadovoljstvo. Izgotoviti 15 tisoč kvadratnih metrov površin v tako kratkem času so sposobni le najbolj izkušeni izvajalci, zaradi česar je javno mnenje o izvajalcu, GP »Grosuplje«, zelo laskavo.

V organizacijskem, izvedbenem in finančnem pogledu sta si investitor in izvajalec medsebojno pomagala. Zaželjeno je, da bi tako nadaljevali tudi v preostalih dveh tretjinah del.

V stavbi na številki Titova 137 bo našlo delovne prostore 1000 ljudi. Vselitveni rok je prvi december letos.

Še nakaj števil, ki jih je navedel predstavnik GP Grosuplje: v objekt so vgradili 12.500 kubikov betona, 12.000 ton železa, 15 tisoč kvadratnih metrov opaža za plošče in 30.000 opaža za stene.

Z likofa v menzi GP Grosuplje za Bežigradom v Ljubljani. Mitja Marinšek, generalni direktor M-Mednarodne trgovine, je ta dan že držal v rokah hišno številko nove poslovne stavbe — Titove 137. Foto: Alenka Adamič, GP Grosuplje

Na podlagi določb 7. člena pravilnika o nagradi SOZD MERCATOR-KIT, n. sub. o., objavlja odbor za dodelitev nagrade SOZD

Razpis za predlaganje kandidatov za nagrade SOZD MERCATOR-KIT

I. Nagrado lahko prejmejo:

Nagrado SOZD MERCATOR-KIT lahko prejmejo organizacije združenega dela v SOZD za izjemne dosežke pri gospodarskem razvoju in napredku proizvodnje, kmetijstva, trgovine in storitev in razvoju dejavnosti, ki jih OZD opravljajo, za dosežke pri razvoju samoupravljanja in delegatskega sistema, posebej za vidno vlogo OZD v širšem okolju oziroma dejavnosti, za doseganje nadpovprečnih rezultatov v gospodarjenju, kakor tudi za posebne prispevke OZD pri uresničevanju zadev skupnega pomena v SOZD.

Nagrado lahko prejmejo tudi delavci in kmetje iz OZD v SOZD za pomembne dosežke na področju inovacijskega, tehnološkega, proizvodnega in organizacijskega delovanja, delavci in kmetje, ki so vidno prispevali k urejanju medsebojnih odnosov v TOZD, delovni organizaciji, SOZD ter drugih oblikah samoupravnega in dohodkovnega povezovanja, delavci in kmetje, ki so dosegli visoko nadpovprečne delovne rezultate, kakor tudi delavci in kmetje, ki so dosegli viden ugled in spoštovanje med ljudmi zaradi delovnih in osebnostnih vrtilin ter družbenopolitične aktivnosti.

Nagrado lahko izjemoma prejmejo tudi fizične in pravne osebe zunaj SOZD kot priznanje

za uspešno poslovno sodelovanje oziroma za prispevek k uresničevanju razvojnih usmeritev SOZD.

II. Kandidate za nagrado lahko predlagajo:

družbenopolitične organizacije, samoupravni organi ter delavci in kmetje, ki združujejo delo v OZD v SOZD, v primeru posebej vidne vloge OZD v širšem okolju oziroma dejavnosti ter v primeru vidnega ugleda in spoštovanja med ljudmi pa tudi fizične in pravne osebe zunaj SOZD.

III. Predlog za podelitev nagrade mora predlagatelj utemeljiti s predložitvijo naslednje dokumentacije:

1. za organizacije združenega dela:

- pregled poslovanja OZD v zadnjih petih letih (1981–1986) po metodologiji, ki je sestavni del razpisa,
- svojo oceno vloge in pomena OZD v okolju, kjer OZD živi in dela,
- svojo oceno vloge v uresničevanju zadev skupnega pomena v SOZD,
- oceno samoupravnega delovanja v OZD in v družbenopolitični skupnosti,
- podatke o uvajanju lastnega znanja in inovacijske dejavnosti v proizvodni oziroma delovni poroceni in eventuelni prikaz inovacijskega dohodka,

– prikaz porabe sredstev skupne porabe za namene osebnega in družbenega standarda:

vložena sredstva na delavca a. za stanovanjsko gradnjo (v letih 1976–1986 po posameznih letih)

b. za objekte družbenega standarda, namenjene rekreaciji in oddihu delavcev (v obdobju 1981–1986 po posameznih letih)

c. za organizirano zdravstveno varstvo delavcev (v letih 1981–1986 po posameznih letih)

d. za izgradnjo objektov družbenega standarda in drugih infrastrukturnih objektov širšega družbenega pomena (objekti otroškega varstva, zdravstvenega varstva, vzgoje in izobraževanja, komunalno infrastrukturo (v letih 1981–1986 po posameznih letih)

– navedbo javnih priznanj in odlikovanj, ki jih je OZD prejela.

2. za delavce in kmete:

- osebne podatke (ime in priimek, rojstni podatki, poklic, izobrazba, dela in naloge, čas združevanja dela oziroma podatki o času trajanja združevanja dela in sredstev za kmete itd.),

– dokaz o statusu delavca v združenem delu ali kmeta na dan predlaganja (fotokopija delavske knjižice oziroma za kmete pogodbe o združevanju dela in sredstev),

– oceno delavčevih oziroma kmetovih dosežkov oziroma prispevkov na področju inovacij in

SKLEP o imenovanju ORGANIZACIJSKEGA KOMITEJA DNEVA MERCATORJA

V organizacijski komite za izvedbo DNEVA MERCATORJA 1987 se imenujejo:

1. Marko Glažar, predsednik
2. Jože Starič, podpredsednik
3. Ciril Jarnovič, podpredsednik
4. Tomo Vovčko, tajnik
5. Drago Roženberger, član, odgovoren za protokol
6. Brigita Rifelj, članica, odgovorna za koordinacijo kulturne dejavnosti
7. Ljuba Sukovič, članica, odgovorna za športno dejavnost
8. Martin Vidmar, član, odgovoren za prehrano in nastanitve
9. Anton Jereb, član, odgovoren za povezavo s KO sindikata SOZD
10. Jaro Novak, član, odgovoren za pres službo in obveščanje
11. Mirko Vaupotič, član, predstavnik KORŠ

Sklep o imenovanju je bil sprejet na 4. seji Koordinacijskega odbora sindikata SOZD MERCATOR-KIT, 19. 12. 1986.

Predsednik KO sindikata
SOZD MERCATOR-KIT:
Vasja Lenardič

njihovega uvajanja v proizvodni oziroma delovni proces,

– navedbo trajnejšega doseganja proizvodnih oziroma delovnih rezultatov nad običajnimi v OZD,

– oceno predlagatelja o delavčevem oziroma kmetovem prispevku k urejanju samoupravnih in drugih odnosov v OZD in družbenopolitični skupnosti,

– navedbo javnih priznanj in odlikovanj za družbeno in strokovno delo.

Podatki se morajo nanašati na najmanj štiriletno obdobje.

IV. Rok za predlaganje kandidatov za nagrade je 20. marec 1987.

V. Predloge pošljite na naslov: SOZD MERCATOR-KIT, n. sub. o., odbor za dodelitev nagrade – v roke Vesni Bleiweis, 61000 Ljubljana, Kardeljeva 17, priporočeno s povratnico.

VI. Predlog za dodelitev nagrade bo delavski svet SOZD obravnaval najkasneje do 15. maja 1987, nagrade pa bodo podeljene na slavnostnem zasedanju delavskega sveta ob Dnevu Mercatorja.

Metodologija prikaza rezultatov in kazalcev poslovanja OZD po oznakah AOP

I. Rezultati poslovanja iz bilance uspeha in bilanca stanja	Oznaka AOP
1. Celotni prihodek	082
– prihodki od obresti	073
2. Prabljen sredstva	055
– amortizacija	022
– obresti	032
3. Dohodek	056
– obresti za kredite za O. S.	110
4. Čisti dohodek	136
– del ČD za osebne dohodke	118
– del ČD za skupno porabo	119+120
– del ČD za poslovni sklad	121 do 123
– del ČD za rezervni sklad	126+127
5. Akumulacija	121 do 129
6. Sredstva za reprodukcijo	121 do 129+022
7. Izguba	149
8. Zaloge	379
9. Krediti za osnovna sredstva	493 do 495+499+502 do 504
10. Dolgoročni kredit za obratna sredstva	496 do 498
11. Kratkoročni kredit za obratna sredstva	505 do 498
12. Terjatve do kupcev	318 do 323
13. Obveznosti do dobaviteljev	518 do 524
14. Obveznosti za zapadle anuitete	187 do 189
15. Povprečno število zaposlenih po urah	210

Kazalci

1. Dohodek na delavca (din)	056 210
2. Dohodek v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi (%)	056 208
3. Čisti dohodek na delavca (din)	136 210
4. Akumulacija v primerjavi z dohodkom (%)	121 do 129 056
5. Akumulacija v primerjavi s čistim dohodkom (%)	121 do 129 136 × 100
6. Stopnja akumulativne sposobnosti (%)	121 do 129 208 × 100
7. Osebnih dohodkov in sredstev skupne porabe na delavca (din)	118 do 120 208 × 100
8. Čisti osebni dohodek na delavca (din/mesec)	160 210 : št. mes.
9. Akumulacija v primerjavi s poslovnim skladom (%)	121 do 129 480

III.

1. Izvoz v USA \$
2. Izvoz v USA \$

– Če sem zvozil skozi vprašanja na zborih delavcev, če mi je uspelo priti skozi pri SDK, mi bo uspelo tudi 21. februarja na Mercatoriadi...

14. zasedanje delavskega sveta SOZD

Vesna Bleiweis

V znamenju plana 1987

Ljubljana, 26. 12. 1986 — zasedanje delavskega sveta sozda je bilo v prvi vrsti namenjeno sprejemanju plana razvoja sozda za leto 1987 in plana Delovne skupnosti sozda. Ostale zadeve — če izvezemo memo sklepanje o rezerviranju sredstev rezerv za pokrivanje izgub izključno v sistemu sozda in informacijo o izstopu Mercator-Jelše iz sozda — delegatov niso posebej vznemirjale in so se brez težav soglasno odločali.

Z izjemo dveh delegatov — Jelše in Standarda in odsotnih delegatov, so vsi delegati sprejeli usmeritev in instrumentarij za uresničitev razvoja sozda v letu 1987.

Delegata Jelše in Standarda sta zavrnila predlog plana v delu, ki zadeva združevanje sredstev za investicije. Kljub argumentom, ki so jih za predlagan način in obseg združevanja sredstev povedali predsednik poslovnega odbora sozda, drugi strokovni delavci in tudi delegatka Nanosa, sta vztrajala pri stališču svojih delovnih organizacij. S sklepom delavskega sveta je obema delegatoma dana možnost, da se posvetujeta v svojih organizacijah in naknadno sporočita eventualno spremenjeno stališče. Za odsotne delegate pa sicer velja načelo, da v roku 15. dni sporočijo stališče. Plan Delovne skupnosti je bil sprejet brez pripomb.

Poslovodni odbor sozda bo postal številnejši s podpredsednikom za splošne ekonomske in organizacijske zadeve. Delavski svet je razpisal dela in naloge in imenoval razpisno komisijo. Opravi je tudi nekaj drugih imenovanj: uredniški odbor časopisa »Mercator« ter njegovega glavnega in odgovornega urednika in člane koordinacijskega odbora za usklajevanje kadrovske problematike.

Ob koncu leta 1986 se je samoupravnim organom sozda iztekel mandat. Zato je delavski svet sprejel sklep o razpisu volitev in odločil, da se v vseh organizacijah izvedejo med 15. februarjem in 5. marcem 1987, to je v času, ko se v vseh organizacijah opravljajo zbori delavcev in kmetov v zvezi z razpravami o zaključnih računih.

Sprejel je poročilo o delu odbora za podelitev nagrad sozda v letu 1985 in 1986 ter potrdil tako finančno poročilo kot tudi načrt

za leto 1987. Sklenil je, da bo nagrada za posameznike — delavce in kmete znašala 200.000 dinarjev netto. Razpis za zbiranje predlogov za kandidate je objavljen v tej številki časopisa.

Tudi leto 1986 se ne bo izteklo brez izgub. Največ jih je pričakovati v Kmetijskem gospodarstvu Kočevje in v tozdu Poljedelstvo-meso, ki ima v svojem sestavu prasičko farmo (M-Agrokombinat Krško) in v tozdu Posestva M-Ljubljanskih mlekarn. Strokovne službe so predlagale, da delavski svet s sklepom naloži vsem članicam sozda, da morajo sredstva rezerv, ki so namenjena v občinske in republiški sklad rezerv, nameniti in v celoti rezervirati za pokritje izgub izključno v sistemu sozda. Delegatka M-Nanosa je predlagala nekoliko drugačno formulacijo sklepa, delegat M-KGZ Sora pa se za sklep ni mogel odločiti. Delegata sicer

nista nasprotovala predlagani rešitvi, opozorila pa sta, da se zahtevam po pokrivanju izgub izven sistema, zlasti v svojih občinah ali pa pri partnerjih, s katerimi zaradi nepokrivanja izgub ne kaže trgati vezi, kljub najboljši volji, ne bo dalo izogniti. Sicer trdno usmeritev bo kazalo v posameznih primerih posebej obravnavati in o teh posebnostih sklepiti na delavskem svetu sozda.

Delavci Mercator-Jelše so se odločili za odstop od Samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD MERCATOR-KIT — torej za izstop iz sozda. Kot razlog za izključitev navajajo, da v sestavu sozda MERCATOR-KIT ne vidijo skorajšnje rešitve svojega razvoja, ki ga vidijo predvsem v pospešeni naložbeni politiki. Odločili so se za združitev v SOZD MERX, ki jim nudi poleg uresničitve naložbenih načrtov, tudi tako mero socialne varnosti, da bodo osebni dohodki delavcev naraščali ne glede na poslovne rezultate Jelše in rezultate oziroma posledice ambicioznih naložb.

V tej odločitvi moti le nakej: popolno nespoštovanje in neupoštevanje argumentov, ki jih je delavcem Jelše ponudil SOZD

MERCATOR-KIT. Celo več: vodstvo Jelše si je dovolilo tudi podtikanja in neresnice z očitnim namenom, da kratkoročno ugodno ponudbo, uporabi za manipulacijo z delavci. Delegati so bolj ali manj molče sprejeli informacijo

in se odločili, da se informacija posreduje vsem članicam sozda ter sklepanje o izstopu Jelše odloži za čas, ko bodo pripravljene vsi podatki, potrebni za njihovo dokončno in celovito odločitev.

Iz novoletnih zdravic

Miran Goslar: Dokaj stabilna perspektiva

Na sprejemu upokojenih delavcev, ki so bili na najbolj odgovornih mestih sozda Mercator in sozda KIT — prirejen je bil v rentavraciji Delovne skupnosti SOZD pred Novim letom, udeležilo pa se ga je 20 vabljenih — je v nagovoru gostom predsednik PO SOZD MERCATOR-KIT, Miran Goslar med drugim povedal:

— da smo v sozdu čutili leto 1986 kot boljše v primerjavi z letom 1985; zanimivo je to, da se v podjetjih ne čutijo težave v taki ostrini kakor so državne;

— v sozdu smo uspeli zagotoviti dokaj stabilno perspektivo članic. N ekaj izgubašev v tako močnem sistemu ne more postati problem;

— kratkoročno smo rešili preko interne banke problem likvidnosti, tako da nobena naših članic nima težav s tekočim poslovanjem; seveda moramo stimulirati tiste, ki to omogočijo drugim;

— najbolj pomembni v naših medsebojnih odnosih sta poštenost in razumnost;

— kar se tiče slabosti, je v zvezi z filozofijo dojemanja sistema s strani posameznikov: vse, kar je pozitivnega, se razume samo po sebi in se to sploh ne ceni — kar pa se tiče discipline in korektnosti do partnerja, pa nista obvezni;

— veliko se otepamo tudi z regionalizmi; to je čutiti predvsem takrat, kadar se menjajo občinske ali krajevne strukture, te pa v skladu z mentaliteto skušajo uveljaviti sebe predvsem z novimi investicijami;

— v razreševanju protislovij se moramo odločati: ali dopuščati kompromise zaradi več ljubega miru, ali dopustiti četudi dezintegracije — v prid čistejšega ostalega dela sistema — odločitev za to pomeni boljšo kvaliteto sistema.

Stane Vrhovec: demokracija da, ali »nije za budala«

Ko je Stane Vrhovec v imenu upokojenih vodilnih delavcev odgovarjal na zdravico predsedniku PO SOZD, je v svojem običajnem šaljivem tonu med drugim dejal:

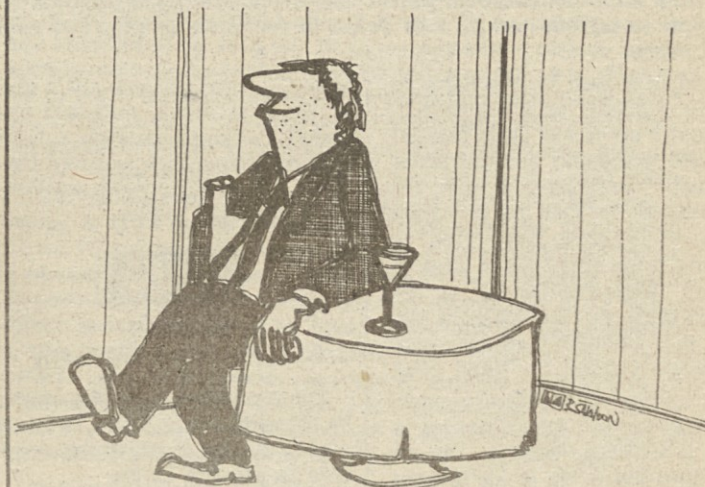
»Če bo izpadlo tako dobro v odnosu 1987 na 1986, kakor je bilo leto 1986 v odnosu na 1985, se nas še dolgo ne boste znebili. Dobršen del svojega življenja smo pustili v tej firmi, ki je postala močna jugoslovanska organizacija združenega dela. Staro ljudsko pravilo je: štacuna ni bila nikdar na vrhu rang liste, vendar pa je bila nepogrešljiva. Ta je tudi še vedno pretežni del sozda MERCATOR-KIT«.

Dotaknil se je tudi nedavno izglasovane odločitve »Jelše«, da izstopi iz sistema, in je pri tem povedal:

»Že takrat, ko so prišli v Mercator, so špekulirali. V vseh federacijah jih je nekaj takih, s figo v žepu. Bolje je, da takih ni. Izkaže se, da je od ljubezni do sovraštva včasih samo korak, in od demokracije do anarhije tudi samo korak. Demokracija je lepa stvar, ali »nije za budala«. Demokracija je red, odgovornost...«

Priredil: J.N.

Na srečo bomo tudi letos precej slavnostno delali, kar je boljše kot delovno praznovati...

Imenovana uredniški odbor ter glavni in odgovorni urednik glasila »Mercator«

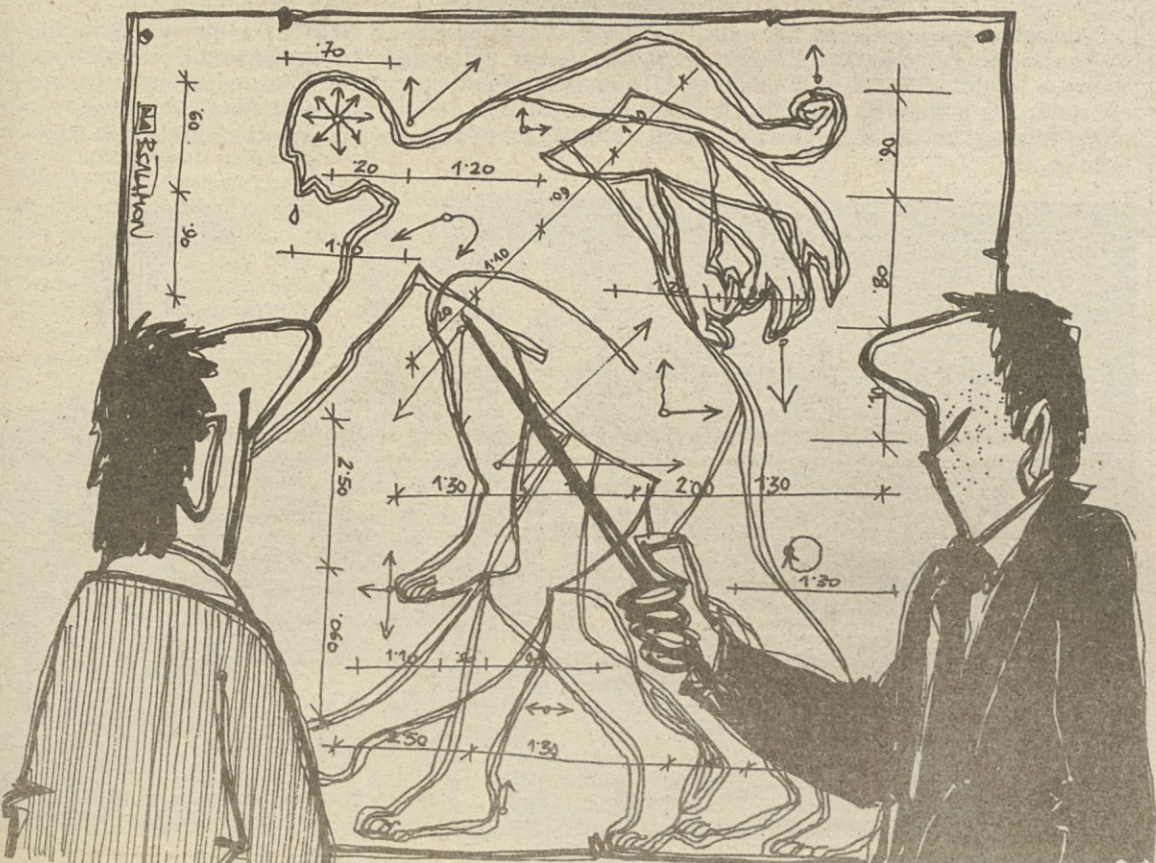
V prihodnjih dveh letih bodo skrbeli za uresničevanje temeljne vsebinske zasnove mesečnega glasila delavcev in kmetov SOZD MERCATOR-KIT naslednji člani uredniškega odbora, ki so bili imenovani na delavskem svetu SOZD, 26. 12. 1986:

Kristina Antolič, M-IP; Marko Bokal, Delovna skupnost SOZD; Marko Glažar, Delovna skupnost SOZD; Meta Potočnik, Delovna skupnost SOZD; Jože Kirm, M-KZ Krka; Sergej Paternost, M-Nanos; Alenka Por, M-KŽK Gorenjske; Ljuba Sukovič, M-Standard; Mirko Vaupotič, M-Sadje zelenjava; Suzana Modrijan, M-Blagovni center.

Za glavnega in odgovornega urednika je bil ponovno imenovan vodja Centra za obveščanje v DS SOZD, Jaro Novak.

— Anatomija?

— Ne, pač pa zmogljivosti: naš delavec lahko zbrano streže v prodajalni, opravlja skladiščna dela, študira gradiva za delegatske organe, študira, kako se bo prebil s plačo trgovca, razpravlja o nogometu in smučarji, natolcuje o šefu in šimfa oblast, si ureja sivo ekonomijo...

Iz lista »Novi Beograd«

1. januara 1987

Zaokret u radu i poslovanju RO »Merkator«

Nakon višegodišnjeg tavorenja kolektiv Robne kuće »Merkator« na dobrom putu da povрати nekadašnji renome • Utrostručen promet, povećani lični dohoci i puniji fondovi • Ambiciozni planovi

Nakon otvaranja 1972 godine, Robna kuća »Merkator« u Novom Beogradu, bila je pojam snabdevenosti, korektnog odnosa prema potrošačima, i važila za hit u trgovačkoj mreži Beograda. Ljudi su stizali iz najudaljenijih delova da bi pazarili ono što se u drugim mestima nije moglo pronaći, a vraćali se najčešće zadovoljni – praznih novčanika i punih ruku. Međutim, sve ovo nije potrajalo. Naišle su »mršave« godine... Poslovni rezultati krenuli su strmoglavo naniže, a sa njima radna disciplina, lični dohoci i sve ostalo. Bilo je to vreme stagnacije, poslovanja na ivici rentabiliteta, praznih fondova i zahladnelih ljudskih odnosa. I onda, nakon godina tavorenja, početkom 1986. sledio je zaokret.

O tom zaokretu bilo je, polovinom decembra, reči na sednici proširenog radničkog saveta, kojoj su iz predstavnike društveno-političkog života Novog Beograda, prisustvovali i član Predsedništva SK SSRNJ Marjan Rožić in Miran Goslan, direktor SOUR »Mercator« iz Ljubljane. Gostima su predloženi impresivni podaci o radu 300 zaposlenih. Umesto uobičajene »pozitivne nule«, ukupan prihod »Merkatora« povećan je u 1986. za 236 posto, dohodak 274, i čist dohodak za 248 procenata. Promet je u odnosu na prethodnu godinu utrostručen, a samo u zadnjem kvartalu iznosio je 1,8 milijardi dinara – koliko i u celoj 1985. U fondove je za 9 meseci izdvojeno 25 miliona dinara, a dobro poslovanje odrazilo se i na lična primanja zaposlenih. Od tridesetak hiljada u 1985., prosečan lični dohodak isplaćen u decembru dostigao je skoro 110 hiljada dinara. Sve ovo bilo je povod da posetimo »Merkator« i da od članova kolektiva saznamo u čemu je »ključ« ovakvog uspeha.

Sudbinu kolektiva uzeli u svoje ruke

Svi sa kojima smo razgovarali, na to pitanje odgovaraju isto – povećan promet, bolji rad i promenjen odnos prema potrošačima – i ističu da dosta zasluga valja pripisati i novom direktoru Mirku Paravinji koji je, kažu, za godinu i po, koliko je na čelu radne organizacije uspeo da popravi organizaciju rada; učvrsti disciplinu i podstakne zajedništvo kolektiva.

– Naš, možda najveći uspeh

je to što je većina zaposlenih shvatila da ni od koga sa strane ne treba očekivati pomoć i da sudbinu kolektiva valja uzeti u sopstvene ruke – ističe direktor Paravinja. Ovakva svest uslonula je i sve drugo. Naše je da povećamo promet, da potrošačima ponudimo što više i da ne dozvolimo da iz kuće odu nezadovoljni. Želimo da povratimo nekadašnji renome i dostignemo nivo kakav je inače u čitavom sistemu SOUR »Merkator«. Jedino to garantuje da ćemo bolje zarađivati i živeti, a ovo je i cilj oko koga se kolektiv ujedinio. Mada još ima problema bitno je popravljen odnos prema potrošačima, što za sve nas i ubuduće mora da bude zakon.

O probuđenom zajedništvu u kolektivu govori i Gordana Dobrijević, član sekretariata OOSK. – Sve ove rezultate ostvarili su isti oni ljudi koji su poslednjih godina jedva sastavljali kraj s krajem. Isti je i broj zaposlenih a promenio se samo odnos prema radu. Vidi se to sada na svakom koraku, a moglo se oceniti još u maju, kada se ogromna većina zaposlenih odazvala na poziv za radnu akciju i za samo jedno nedeljno prepodno očistila i uredila sva naša prodajna odeljenja.

Za nerad i krađu otkaz

– Nije fraza, već smo zaista rešili da odvojimo rad od nerada, reči su Mirjane Vučen, predsednice Organizacije sindikata. Referendumom smo upravo usvojili nove pravilnike o raspodeli i sistematizaciji radnih mesta o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti radnika. Po-

kušaćemo da razpodelu stvarno vežemo za konkretan radni doprinos pa će i masa ličnih dohoda za svako odeljenje ubuduće zavisiti od ostvarenog mesečnog prometa. Bitno se zaštrava radna disciplina i odgovornost zaposlenih, tako što je dosta tzv. lakših prekršaja novim pravilnikom preinačeno u teže. Ovo će nam pomoći, da razčistimo sa svima koji ne žele da rade, loše se odnose prema kupcima ili krađu na radnom mestu, i zato je veoma važno što se za takve pravilnike izjasnilo više od 80 posto zaposlenih.

Po rečima Dragane Rak, predsednice Radničkog saveta, oštiri odnos prema neradnicima valjao bi i u čitavom društvu.

– Zbog krađe i nerada ove godine smo iz radne organizacije isključili troje. Puno problema međutim, imamo sa Sudom udruženog rada koji stalno preinačuje odluke disciplinske komisije, i recimo, vraća nam čoveka koji je svojom rukom potpisao da je krao. Pritom iz Suda stižu i apsurdna obrazloženja: »čovek se iskreno kaje, ili obećao je da će se popraviti« i slično. Mislim da ubuduće ne bi trebalo da budemo previše sentimentalni, bar ne u situaciji kakva je sada u celoj zemlji – ističe Dragana Rak.

Dogodine još bolje

Uprkos zadovoljstvu postignutom u 1986., zaposleni u »Merkatoru« misle da bi u ovoj godini mogli i mnogo više. Planiraju da povećaju promet za 80–90 procenata kako bi do kraja godine dostigao 8 a možda i celih 10 milijardi dinara. U

Contal in Steklo posle skupen tozd

Najnoviji zakon o blagovnom prometu je narekoval, da sta se tozda Mercator-Mednarodna trgovina Contal in Steklo konec minulega leta združila, da bi tako lažje premagovala čeri, ki jih nastavljaajo razni administrativni ukrepi, a tudi zato, da bi racionalizirala svojo proizvodnjo. Oba tozda sta imela doslej v svojem programu nekaj blagovnih skupin, ki so se med seboj prekrivale, prav tako pa so se prekrivala tudi njihova predstavništva. Temu so želeli narediti konec in so zato 23. decembra izvedli referendum o združitvi.

V tozdu Steklo je, od 179 delavcev za združitev glasovalo 137. V Contalu jih je bilo od 152 za združitev 114. Od uspelega referenduma si sedaj vsi obetajo boljše poslovne rezultate in pocenitev poslovanja. A. Dvoršak

planu je i dalje širenje prodajne mreže, otvaranje još jednog supermarketa u Novom Beogradu, a već 3. januara u naselju Cerak – vinogradi počinju sa radom dve nove prodavnice: odevni butik i prodavnica akustike i bele tehnike.

– Moramo ići brže od ostalih da bi nadoknadili zaostatak iz prethodnih godina, kaže direktor Paravinja, a to se po rečima Mirjane Savić, šefa nedavno otvorene prodavnice tekstilne

galanterije u Nehruovoj 65 (blok 63), može postići samo brližljivim izborom asortimana i izbacivanjem svega što nije vrhunskog kvaliteta. – Na naša prodajna odeljenja – od nameštaja, tepiha, sportske i kamp opreme, bele tehnike, do odevnih predmeta, posuđa i samousluge – mogu da računaju samo najbolji slovenački i ostali jugoslovenski proizvođači – ističe Mirjana.

M. Bukvić

Konkurencija među trgovcima sve oštira

Povzeto po beograjskem časopisju

»Mercator« i na Čerdaku

Robna kuća Merkator sa Novog Beograda, na samom početku ove godine otvorila je dve prodavnice u naselju Čerdak–Vinograd. Jedna je butik, sa ekskluzivnom odevnom robom u ulici Vinogradski venac 19, a druga je prodavnica bele tehnike u ulici Vinogradski venac 21.

Inače, u robnoj kući »Merkator« na Novom Beogradu u toku je konsignaciona prodaja bele tehnike inostranog proizvođača »Zanusija«, a veš-mašine i mašine za pranje sudja (po ceni od 270 hiljada dinara) idu »ko lude«. Ovaj OOUR »Veleblagovnica«, beogradski predstavnik Merkator-Rožnika iz Ljubljane, u decembru je ostvario prihod koji trostruko nadmašuje prošlogodišnji iz istog meseca. Po rečima njihovog direktora Mirka Paravinje, pojedini prodavci iz

robne kuće »Merkator« na Novom Beogradu u januaru će zaraditi lični dohodek od 150 do 200 hiljada dinara, a njihovi šefovi odelenja i do 250 hiljada dinara, i to je najbolja potvrda iznenadnog »buma« ove robne kuće u Beogradu.

Tokom cele godine, koja znači 15 godina prisustva »Merkatora« u Beogradu, u tržnom centru na Novom Beogradu organizovaće se modne revije, nagrade za kupce i slične proslave jubileja. Ž. M.

Novo iz Mercator-Contala

Mile Bitenc

Sanje vsake gospodinje: posoda FISSLER

Dobra in skrbna gospodinja ima kuhinjo rada lepo, urejeno in sodobno opremljeno. Vse mora biti na svojem mestu in na štedilniku, v pečici ali v mikrovalovni pečici tudi najkvalitetnejša posoda. Ne le lepa na izgled, pač pa tudi dobra in primerna za pripravo vseh vrst hrane.

Kdo ve, koliko žena je naročilo svojim možem, naj jim iz Nemčije, kamor so morda šli na službeno pot, prinesejo znane Fissler posodo. Marsikatera si jo je kupila sama, mnogim pa je nakup ostal le pobožna želja. Zdaj se takšne sanje spreminjajo v resničnost. Mercator-Contal je že uvozil večjo količino posode Fissler, ki jo že lahko kupite v konsignacijski prodaji na Titovi cesti 66 v Ljubljani. Verjetno jo bodo prodajali tudi drugje. Sicer pa je zdaj predvsem važno to, da se dobi pri nas in da je kar precej

cenejša, kot če bi jo kupili v tujini. Izbira je velika: ponujajo posodo iz nerjavečega jekla, teflonsko, emailirano, pa ekonom lonce in posodo iz visoko kvalitetnega jenskog stekla.

Fissler

Qualität

Made in West Germany

Izbira oziroma ponudba je velika, seveda pa je treba imeti za plačilo devize in dinarska sredstva za stroške carine.

Seja SLO in DS

Sredi januarja je bila za zaprtimi vrati seja koordinacijskega odbora za ljudsko obrambo in društveno samozaščito sozda. Vodio jo je Marko Glažar, namestnik vodje obrambnih priprava in vodja Delovne skupnosti SOZD (prvi z desne), ki je vodjem obrambnih priprava in upraviteljem obrambnega načrta sozda z območja ljubljanskih občin orisal novosti na tem področju. Milan Tatalević, samostojni referent za LO in DS (na sliki drugi z desne) pa je pojasnil spremembe obrambnih načrtov. Foto: A. D.

Bančnik svetuje

Samo Dostal

Korist za delavca in za njegovo organizacijo

V novemberski številki »Mercatorja« nas je na 14. strani vzpodbudil pravni nasvet o tem, kakšna je razlika med tekočim računom in hranilno knjižico. Pri vseh prednostih, ki jih ima tekoči račun v primerjavi s hranilno knjižico temeljne banke, želimo povedati tudi prednosti in koristi, ki jih imata delavec in njegova delovna organizacija, ki posluje s hranilno knjižico Mercator-Interne banke.

Mercator-Interna banka si že nekaj let prizadeva, da bi čim več delavcev zaposlenih v OZD v SOZD MERCATOR-KIT, prejelo osebne dohodke na hranilne knjižice Mercator-Interne banke, ter jih obenem navdušila tudi za druge oblike varčevanja v obliki sredstev na vpogled v obliki vezanih hranilnih vlog.

Korist delavca, ki prejema izplačilo osebnega dohodka preko hranilne knjižice Mercator-Interne banke, je predvsem v tem, da se hranilne vloge obrestujejo po 32 % letni obrestni meri, v temeljni banki pa znaša letna obrestna mera 7,5 %.

Če iz ene organizacijske enote prejema najmanj 20 delavcev izplačilo osebnih dohodkov preko hranilnih knjižic Mercator-Interne banke, potem ozd organizira izplačilno mesto v tisti enoti. Tako je tem delavcem prihranjena pot in čakanje pri okencu temeljne banke.

Nikakršnega zadržka ni, da delavci ne bi mogli prejemati dela svojih osebnih dohodkov na tekoči račun pri temeljni banki. To ima prav gotovo prednosti, ki jih navaja že omenjeni članek v novemberski številki časopisa. Bojazen, da delavec, ki se je odločil tudi za poslovanje s tekočim računom, ne bi imel kritja na svojem tekočem računu, če bi večino svojega osebnega dohodka prenesel na hranilno knjižico Mercator-Interne banke je odveč. Delavec med mesecem lahko dvigne gotovino s hranilne knjižice in jo vloži na temeljni banki na svoj tekoči račun.

S takim načinom varčevanja pridobi tudi organizacija, v kateri je delavec zaposlen. Zaradi izplačilo osebnih dohodkov pri Mercator-Interni banki ni enkratnega odliva z žiro računa interne banke. Boljša likvidnost iz cenejših virov pomeni za interno banko večjo finančno neodvisnost in cenejše poslovanje, kar se odraža pri članicah interne banke. Nenazadnje velja omeniti, da so tozdi, katerih delavci varčujejo pri M-Interni banki, udeleženi pri njenem skupnem dohodku, glede na povprečno letno stanje hranilnih vlog. Osnova za razdelitev skupnega dohodka je razlika med povprečno obrestno mero sredstev na vpogled članic in povprečno obrestno mero za hranilne vloge na vpogled.

Poleg dobrih naj omenim še nekaj slabih strani. Ena od teh je, da je dviganje in vlaganje prihrankov mogoče le pri blagajnah hranilne službe Mercator-Interne banke. Doslej imamo odprtih 35 blagajn po vsej Sloveniji. Kot eno najzanimivejših naj omenim blagajno v Hotelu Mantova na Vrhniki, ki posluje noč in dan, pa tudi blagajno v M-Modni hiši Ljubljana, ki posluje vsak dan od jutra do večera in ob sobotah najkasneje do 14. ure.

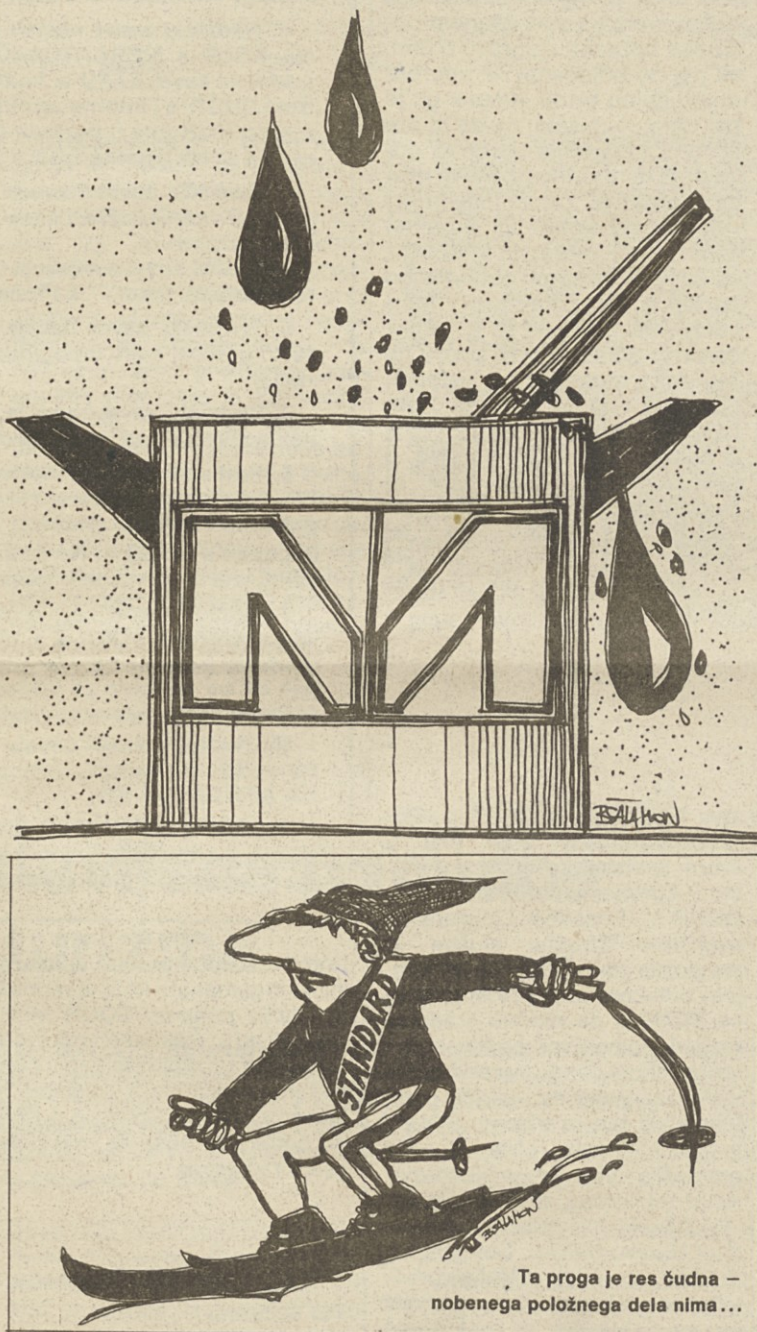
Nekateri vodilni delavci v tozdi so vzeli naše delo resno, kar se odraža v tem, da imajo v vseh tozdihi vsi delavci izplačilo osebnih dohodkov preko hranilnih knjižic Mercator-Interne banke. Ne moremo pa razumeti tistih, kjer je odziv majhen ali ga sploh

ni. S takim ravnanjem se dela škoda tako delavcem kot organizaciji.

Kot zanimivost naj omenim, da je do sedaj izdanih približno

7.500 hranilnih knjižic s povprečnim obračunom 800 milijonov dinarjev, od tega nekaj hranilnih vlog vezanih na daljšo dobo, večina pa kot vpogledna sredstva na vpogled.

Na koncu želimo povedati vse vodilne delavce v tistih ozdih, kjer do sedaj ni bilo pravega odziva, da se vključijo v organiziranje izplačil osebnih dohodkov preko hranilnih knjižic Mercator-Interne banke.

Sklepi, sprejeti na 14. zasedanju delavskega sveta SOZD — 26. 12. 1986

Delavski svet SOZD MERCATOR-KIT je na 14. zasedanju sprejel naslednje sklepe:

1. Delavski svet SOZD sprejema predlog plana razvoja SOZD MERCATOR-KIT za leto 1987 v besedilu, kot ga je določil izvršilni odbor delavskega sveta, z amandmaji, ki so bili predloženi na samem zasedanju. Delegata M-Jelše in M-Standarda, ki nista glasovala za tisti del plana, ki zadeva instrumentarij združevanja sredstev za investicije, morata v delovnih organizacijah ponovno zahtevati stališče o tem delu plana. Prav tako morajo svoje stališče v zvezi s sprejemom plana posredovati tudi delegati, ki se zasedanja niso udeležili.

2. Delavski svet sprejema plan Delovne skupnosti SOZD MERCATOR-KIT za leto 1987 v besedilu, kot ga je določil izvršilni odbor delavskega sveta. Tudi na ta akt morajo odsotni delegati posredovati svoja stališča.

3. Delavski svet razširja število članov poslovodnega odbora s podpredsednikom za splošne ekonomske in organizacijske zadeve, razpisuje ta dela in naloge ter imenuje članke razpisne komisije.

4. Delavski svet razpisuje volitve v organe samoupravljanja SOZD MERCATOR-KIT za naslednje mandatno obdobje (delavski svet SOZD, odbor samoupravne delavske kontrole SOZD in notranjo arbitražo SOZD). Volitve se izvedejo v vseh OZD v času od 15. 2. do 5. 3. 1987. Za izvedbo volitev je imenovana komisija.

5. Delavski svet imenuje člane uredniškega odbora glasila delavcev in kmetov »Mercator« ter glavnega in odgovornega urednika glasila.

Delavski svet določa vrednost točke za določitev avtorskih honorarjev sodelavcem — 0,10 dinarjev.

6. Delavski svet sprejema vsebinsko in izvedbeno zasnovo »Dneva Mercatorja« 1987.

7. Delavski svet imenuje člane koordinacijskega odbora za usklajevanje kadrovske problematike v sozdu.

8. Delavski svet je sklenil, da so vse članice sozda dolžne sredstva rezerv, ki se namenijo v občinske in republiške sklade rezerv, nameniti izključno za pokrivanje izgub v sozdu; šele ko bodo pokrite te izgube, lahko odločajo o pokrivanju izgub izven sistema SOZD.

9. Delavski svet sprejme poročilo o delu odbora za dodelitev nagrade SOZD v letu 1986. Določa višino nagrade za posameznike v znesku 200.000 dinarjev netto ter določa, da se razpis za dodelitev nagrad za leto 1986 objavi v januarski številki glasila Mercator.

10. Delavski svet sprejme informacijo o odstopu Mercator-Jelše od Samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD MERCATOR-KIT.

11. SOZD MERCATOR-KIT sklene Samoupravni sporazuma o medsebojnem planskem in poslovnem sodelovanju za uredničenje programa agroživilstva.

Združenim proletarcem združene dežele!

Jaz, spodaj podpisana Jerica Hudorovac, pri polni zavesti združene proletarke, pred vami, združenimi proletarci, v dobru in v vseh revah združene domovine, izjavljam:

PLAČE NISO ZAMRZNJENE!

Združeno delavstvo! Deliš jih lahko v skladu z v preteklosti in v prihodnosti veljavnimi samoupravnimi sporazumi, samoupravnimi splošnimi akti, družbenimi dogovori, resolucijami, deklaracijami, usmeritvami, grožnjami in obljubami. Pri tem si dolžno upoštevati vrsto preteklih, prihodnjih, predzgodnjih in prepoznih priporočil, usmeritev in drugih sumljivih elementov. Na vse križe in kraze si dolžno računati svojo in družbeno produktivnost, jo primerjati z dejavnostjo, podtalno pridobljenimi indexi in ne nazadnje tudi z mezdami v deželi Buri — Kuri izpred desetih let. Če se ti ta številka izide, potem deli, deli. Ali tudi tu boš previdno — deli v skladu z živim in minulim. Da ne? Pravim ti, izza kongresov subjektivnih sil te čaka taka delitev. Kaj, da boš delilo v živo, če ti inflacija vse sproti piše v rdeče? Minulo pa, da ti je že zdavnaj podčrtala s to revolucionarno barvo?

Toda jaz še vseeno trdim, da plače niso zamrznjene, saj bodo vsi tisti, ki so decembra izplačevali »nenormalno«, hudo oštet. In oštela jih bo oblast. Oštela jih bo, mrcine požrešne zato, ker ji ne zaupajo. In za nezaupanje v oblast, za neupoštevane njene častne besede, je treba biti vsaj oštet, če ne že hudo subjektivno kaznovan. Roka pravice seže daleč, ali oblasti še dlje. Naj seže po grdavih nesposojljivih! In seže naj v tvojemu imenu in za tvoj račun. Boš vsaj vedelo, kdo pije in kdo plača. Verjemi v oblast, ali pa vsaj meni, Jerici Hudorovac. Ne drzni pa se ustrašiti svojega direktorja ali računovodje, ki ti ne bosta znala razložiti, ali so plače zamrznjene ali ne. Njima, nesposobnežema, zagrozi s štrajkom ali pa kar z obešenjem. Naj kličeta na pomoč Branka Mikulića, Marijo Todorovića in Petra Toša pa naj jima pomagajo pred vašim silnim srdom. Do takrat se bodo imenovali že najbrž zedinili glede svojih razlag, ki jih trosijo kakor zajci mlade. Geslo »Plače niso zamrznjene« je odlična zadeva za priprave na naslednje delegatske volitve. Tudi jaz se pripravljam nanje, zato smelo, pogumno, odgovorno in zavzeto trdim »Plače niso zamrznjene, samo prav je treba razumeti razlage«

Zamrznjen pozdrav družbeno odtajane J.H.

Ločitev po kramarsko

Jaro Novak

»Dokler konja lovijo, mu ovsa molijo...«

Vodstvo Mercator-Jelše iz Šmarij pri Jelšah je na začetku meseca decembra obavestilo delavski svet sozda, da namerava delovna organizacija izstopiti iz sozda MERCATOR-KIT in se včlaniti v SOZD Merx iz Celja. Na hitro so sprejeli sklep o izvedbi referenduma v Jelši in ga 22. decembra tudi izvedli z odločitvijo o izstopu, kljub opozorilom, da koristi te poteze niso preverjene, kaj šele dokazane.

Vodstvo Mercator-Jelše je že dlje časa pod pritiskom, da izvede investiciji — eno v Rogaški Slatini, drugo v Podčetrtku. Pritisk se izraža v tem, češ, če ne boste investirali vi, bo povabljen kdo drug. MERCATOR-KIT je skušal razumeti svojo članico v tem položaju in je njena investicija uvrščena v plan za leto 1987. Hkrati pa je vodstvo sozda MERCATOR-KIT bilo dolžno opozoriti svojo članico na posledice, ki zaradi te investicije čakajo kolektiv Mercator-Jelše, kajti naložba bo prva tri do štiri leta prinašala normalno izgubo. In ker so se za naložbo tako zavzeli zainteresirani krajevni faktorji, je opozorilo na vse morebitne težave vneslo nervozo med pospeševalke krajevnega investicijskega razvoja in nezaupanje v pripravljenost MERCATOR-KIT za soinvestiranje.

SOZD Merx iz Celja v zvezi s to investicijo ponuja (navidezno) boljše pogoje in večje ugodnosti oziroma jamstva za Jelšo — vendar to pogojuje z njenim izstopom iz MERCATOR-KIT in članstvom v Merxu, kar je povzročilo novo nervozo in nerealna ter pretirana pričakovanja med kolektiv Jelše — Zakaj navi-

dežno boljši pogoji? Zato, ker jamstev, ki jih daje Merx v zvezi s pokrivanjem izgube in v zvezi z zagotavljanjem rasti osebnih dohodkov delavcem Jelše pri poštenih odgovornosti nihče v tej deželi dati ne more. Vodstvo Jelše pri tem bolj zaupa podpisu predsednika delavskega sveta SOZD Merx kakor pa izkušnjam že utečenega sistema in pomoči, ki jih v sozdu MERCATOR-KIT že uživajo članice, kadar zaidejo v težave. Zato tudi Jelša glede tega ne bi bila izjema.

Vodstvo Mercator-Jelše je v gradivih za odločanje navedlo kot razlog za izločitev tudi nezagotovljene dobave in neredno preskrbo s strani Mercator-Izbire Panonije Ptuj, hkrati pa pričakovanja o večji svobodi poslovanja pri nabavah, če bodo včlanjeni v sistem Merxa.

Čeravno je najbolj prav, da takšne članice, ki menjava žene po kriteriju trenutnih ugodnosti, ni v sistemu, kakršen je MERCATOR-KIT, pa je bilo vendarle treba doseči vsaj to, da bi bili delavci kolektiva Mercator-Jelše objektivno seznanjeni tudi s pomisleki in opozorili s strani MERCATOR-KIT, kar se doslej

ni zgodilo. Gradiva namreč, ki so bila pripravljena za referendum, sploh niso navajala Mercatorjevih dokazov in pogojev, pač pa samo Merxove obljube, pri čemer pa so enaka zagotovila Mercator-Jelši dana že sama po sebi v sistemu MERCATOR-KIT in so že dalj časa preizkušena praksa. Vrh vsega je vodstvo Jelše poleg enostranskega prikazovanja v pospešenem postopku opustilo razpravo o tem, ali naj do odločanja na referendumu sploh pride, ampak ga je kar takoj razpisalo, ne da bi podrobno opredelilo predmet odločanja ter prednosti ene in druge alternative. Zaradi tega in ker sploh ni raziskano, ali je name-ravana dezintegracija in ponovna integracija sploh ekonomsko potrebna, je referendum v Mercator-Jelši začasno še vprašljiv, čeravno delavski svet sozda ne želi Jelše zadrževati v sistemu. Lahko bi tudi kaj zapisali o obnašanju vodstva v sozdu Merx, o nelojalnosti, o kramarstvu, o nespoštovanju dogovorov in priporočil organov, ki jim je nekaj do reda in discipline v tej deželi — pa je odveč. »Aquila non capit muscas« (lat., Orel ne lovi muh).

14. sednica radničkov saveta SOUR-a

Vesna Bleiweis

U znaku plana 1987

Ljubljana, 26. 12. 1986. godine — sednica radničkov saveta SOUR-a bila je u prvom redu namenjena usvajanju plana razvoja SOUR-a za 1987. godinu i plana Radne zajednice SOUR-a. Ostala pitanja — ako izuzmemo donošenje zaključaka o rezervisanju sredstava rezervi za pokrivanje gubitaka isključivo u sistemu SOUR-a te informaciju o istupanju »Mercator-Jelše« iz SOUR-a — delegati nisu naročito uznemiravali i bez teškoća su mogli jednoglasno donositi odluke.

S izuzetkom dvaju delegata — M-Jelše — M-Standarda te odsutnih delegata, svi su delegati usvojili orijentaciju i instrumentarij za realizaciju razvoja SOUR-a u 1987. godini. Delegati M-Jelše i M-Standarda su odbacili predlog plana u delu koji se odnosi na udruživanje sredstava za investicije. Uprkos argumentima koje su za predloženi način i obim udruživanja sredstava izneli predsednik poslovnog odbora SOUR-a, drugi stručnjaci, pa i delegat M-Nanosa, ostali su kot stava svojih radnih organizacija. Prema zaključku radničkog saveta, oba delegata imaju mogućnost da se posavetuju u svojim radnim organizacijama i da naknadno proslede eventualno promenjen stav. A za odsutne delegate inače važi princip da svoje stavove moraju proslediti u roku od 15 dana. Plan Radne zajednice SOUR-a usvojen je bez primedbi.

Poslovodni odbor SOUR-a biće brojniji, pošto dobija potpredsednika za opšte ekonomske i organizacione poslove. Radnički savet je razpisao, objavio konkurs za poslove i zadatke te imenovao konkursnu komisiju. Izveo je i neka druga imenovanja: redakcije lista »Mercator« te nje-

Ima nešto važno

govog glavnog i odgovornog urednika, članove koordinacionog odbora za uskladjivanje kadrovske problematike.

Samoupravnim organima SOUR-a je krajem 1986. godine istekao mandat. Stoga je radnički savet usvojio zaključak o razpisivanju izbora i odredio da se u svim organizacijama između 15. februara i 5. marta 1987. godine, to je u vreme kada se u svim organizacijama vrše zborovi radnika i poljoprivrednika u vezi sa razpravom o završnim računima.

Radnički savet je usvojio izveštaj o radu odbora za podeljivanje nagrada SOUR-a u 1985. i 1986. godinu te potvrdio kako finansijski izveštaj tako i plan za 1987. godinu. Doneo je zaključak da će nagrada za pojedince — radnike i poljoprivrednike iznositi 200.000 din neto. Razpis za prikupljanje predloga za kandidate je objavljen u ovom broju lista.

I 1986. godina neće proći bez gubitka. Najveći se mogu očekivati u »Kmetijskom gospodar-

stvu Kočevje« i u OOUR-u »Poljedelstvo-meso« koja ima u svom sastavu svinjogojisku farmu (»Agrokombinat Krško«) te u OOUR-u »Posestva Ljubljanskih mlekar«. Stručna služba je predložila da radnički savet svojom odlukom obaveže sve članice SOUR-a da moraju sredstva rezervi, namenjena opštinskom i republičkom fondu rezervi u celosti rezervisati za pokriće gubitaka isključivo u sistemu SOUR-a. Delegatkinja »Nanosa« je predložila nešto drugačiju formu-laciju zaključaka, dok se delegat »KGZ Sora« nije mogao opredeliti za ovakvu odluku. Delegati se, doduše, nisu suprotstavljali predloženom rešenju, ali su opozorili da se zahtevam za pokrivanje gubitaka van sistema, naročito u svojim opštinama ili kot partnera s kojima zbog nepokrivanja gubitaka ne bi trebalo kidati veze, uprkos najboljoj volji neće moći zaobići. Inače čvrstu orijentaciju trebaće u pojedinim specifičnim slučajevima razmatrati posebno te u tim specifičnostima donositi zaključke na sednici radničkog saveta SOUR-a.

Radnici Mercator-Jelše su se odlučili za istupanje iz Samoupravnog sporazuma o odruživanju SOUR MERCATOR-KIT, dakle za istupanje iz SOUR-a. Kao razlog za istupanje navode, da u sastavu SOUR-a MERCATOR-KIT ne vide ubrzano rešenje svog razvoja, kojeg vide, pre svega, u ubrzanoj investicionoj politici. Odlučili su se za udruživanje u SOUR MERX koja im nudi pored realizacije investicionih planova i toliko meru socialne sigurnosti, da će lični dohoci rasti bez obzira na poslovne rezultate Jelše i rezultate, odnosno posledice ambicioznih investicija. U ovoj odluci smeta samo nešto:

Zaključci, usvojeni na 14. sednici radničkog saveta SOUR-a

Radnički savet SOUR-a MERCATOR-KIT je na svojoj 14. sednici usvojio sledeće zaključke:

1. Radnički savet SOUR-a usvaja predloga plana razvoja SOUR MERCATOR-KIT za 1987. godinu, kakvog je odredio izvršni odbor radničkog saveta, s amandmanima, predloženim na samoj sednici. Delegati M-Jelše i M-Standarda nisu glasali za onaj deo plana koji se odnosi na instrumentarij udruživanja sredstava za investicije, moraju u radnim organizacijama ponovo tražiti stav o tom delu plana. Isto tako moraju svoj stav u vezi s usvajanjem plana posredovati i delegati, koji nisu učestvovali u radu sednice.

2. Radnički savet usvaja plan Radne zajednice SOUR-a MERCATOR-KIT za 1987. godinu u tekstu, kojeg je odredio izvršni odbor radničkog saveta. I na ovaj akt moraju odsutni delegati posredovati svoje stavove.

3. Radnički savet proširuje broj članova poslovnog odbora sa potpredsednikom za opšte ekonomske i organizacione poslove, razpisuje ove poslove i zadatke te imenuje članove konkursne komisije.

4. Radnički savet razpisuje izbor u organe samoupravljanja SOUR-a MERCATOR-KIT za naredni mandatni period (radnički savet SAPU-a, komisija samoupravne radničke kontrole SOUR-a i interne arbitraže SOUR-a). Izbori će se izvesti u svim OUR-ima u periodu između 15. 2 do 5. 3. 1987. godine. Za sprovođenje izbora je imenovana komisija.

5. Radnički savet imenuje članove redakcije lista radnika i poljoprivrednika »Mercator« te glavnog i odgovornog urednika lista.

Radnički savet određuje vrednost boda za avtorske honorare saradnicima — 0,10 dinara.

6. Radnički savet usvaja platformu za »Dan Mercatora« 1987. godine, kako u pogledu sadržaja tako i u pogledu realizacije.

7. Radnički savet imenuje člana koordinacionog odbora za uskladjivanje kadrovske problematike SOUR-u.

8. Radnički savet je doneo odluku da su sve članice SOUR-a dužne da sredstva rezervi, namenjena u opštinske i republičke rezervne fondove, namene isključivo za pokrivanje gubitaka u SOUR-u; tek kada su ti gubici pokriveni, može se odlučivati o pokrivanju gubitaka van sistema SOUR-a.

9. Radnički savet usvaja izveštaj o radu odbora za dodeljivanje nagrade SOUR-a u 1986. godini. Određuje visinu nagrade za pojednaca o iznosu 200.000 dinara (neto) te određuje da se konkurs za dodeljivanje nagrada za 1986. godinu objavi u januarskom broju lista »Mercator«.

10. Radnički savet usvaja informaciju o istupanju »Mercator-Jelše« od Samoupravnog sporazuma o združivanju u SOUR MERCATOR-KIT.

11. SOUR MERCATOR-KIT zaključuje Samoupravni sporazum o međusobnoj planskoj i poslovnoj saradnji za usvajanje (realizaciju) plana prehrambene proizvodnje.

potpuno nepoštovanje i neovažavanje argumenata koje je radnicima Jelše ponudio SOUR MERCATOR-KIT. Čak više: rukovodstvo Jelše dozvolilo je sebi i podmetanja i neistine s očiglednom namerom da kratkoročno povoljnu poruku iskoristi za manipulaciju s radnicima.

Delegati su manje više brez reči usvojili informaciju i zaključak da se informacija dostavi svim članovima SOUR-a i da se odlučivanje o izdvajanju Jelše odlože za vreme kada budu pripremljeni svi podaci, potrebni za njihovu konačnu i kompleksnu odluku.

Včera j v Novem Beogradu
Po Večernih Novostih

Marjan Rožič V Veleblagovnici Beograd

Član Predsedstva Zvezne konference SZDL Marjan Rožič je bil včera j gost delovnih ljudi blagovne hiše Mercator v Novem Beogradu. Povod za ta obisk so predstavljali izjemno dobri poslovni rezultati, ki so jih dosegli zaposleni v tem delovnem kolektivu po več letih stagniranja.

Direktor Blagovne hiše Mirko Paravinja je v uvodnem govoru dejal, kako je bil izveden ta pomemben preobrat in kaj planirajo za naslednje leto. Po njegovem

mnenju je ključ uspeha Mercatorja v povečanju prometa in spremembi odnosa do potrošnikov. Zaradi tega je bilo po devetmesečnem obračunu povprečje osebnih dohodkov okoli 300 zaposlenih nad 100.000 dinarjev (za beograjske razmere izredno dobri dohodki, op. A.D.), medtem ko so v sklade namenili 25 milijonov dinarjev.

Generalni direktor DO Mercator, Miran Goslar (pravilno: pred-sednik PO SOZD MERCATOR-KIT, (op. A.D.), ki je zaradi Rožičevega obiska prišel iz Ljubljane, je delavcem blagovne hiše izrekkel priznanje za uspehe pri prizadevanjih, da blagovni hiši vrnejo nekdanji sloves.

Marjan Rožič je v svojem govoru izrazil zadovoljstvo, da je ta tozda Mercator-Rožnika imel dovolj moči, da se prebije iz krize v trenutku, ko se celotno jugoslovansko gospodarstvo bori z resnimi težavami. Rožič je ob čestitkah, ki jih je izrekkel, zaželel kolektivu še veliko uspehov. »To se lahko doseže, je dejal, samo s še večjo notranjo enotnostjo in boljšo kakovostjo storitev.«

Skupščina STOFO-a

Ing. Lojze Habjan

Živinoreja in živinorejski izvoz na razpotju

Organizacija sklada za napredek proizvodnje in prodaje živinorejskih proizvodov Jugoslavije redno sklicuje svoje članice na skupščino, kot najvišjo samoupravno obliko dogovora o prehojeni poti in dogovorom za naprej. Zadnja redna letna skupščina je bila 18. decembra v Beogradu. Obsežen dnevni red – problematika redno vzbuja pri živinorejcih, predelovalcih in izvoznikih veliko zanimanje saj se v okviru sklada zbirajo in razdeljujejo pomembna sredstva v obliki izvozno proizvodnih stimulacij.

Po besedah direktorja STOKA tov. Negomirja, ki je govoril o stanju v proizvodnji, pomeni proizvodnja hrane za našo državo strateško smer razvoja materialne baze kakor tudi razvoja družbeno ekonomskih socialističnih odnosov. Znano je, da smo imeli najbolj dinamično rast v družbi prav v času, ko smo imeli največjo kmetijsko proizvodnjo. Znanost in praksa dokazujeta, da je prav proizvodnja hrane naša trajna prednost. Vendar je to prednost potrebno podkrepiti s stalnimi ekonomskimi ukrepi in ne le deklarativno v letnih resolucijah in srednjeročnih programih razvoja.

V pogojih otežene prodaje mesa na domačem in tujem trgu rast in stabilizacija živinorejske proizvodnje zavisita od proizvodnje krmne baze kot osnovne komparativne prednosti. Ker te prednosti nismo izkoristili, je jasno, da je prišlo v zadnjih dveh letih (1985 in 86), do zmanjševanja živinorejske proizvodnje, zmanjšanih količin mesa in padca izvoza. Potrošnja mesa znaša v SFRJ 52 kg na prebivalca.

Številčno stanje živine v SFRJ

(Število glav v 000)

Leto	1975	1984	1985	1986	86/75
Goveda – skupno	5.872	5.342	5.191	5.041	85,64
Prašiči – skupno	7.683	9.333	8.681	7.812	101,67
Ovce – skupno	8.175	7.440	7.671	7.697	94,15
Konji – skupno	922	464	439	408	44,25

Istočasno se je zmanjšal izvoz za 35 %, povečal pa se je uvoz mesa za 50%. Hkrati so se izgube v živinoreji podvojile, kar vse ima za posledico nenehno zmanjševanje živinorejske proizvodnje. Vendar je prav živinoreji zaupana naloga, da vpliva na intenziviranje proizvodnje, da omogoča razvoj predelovalne industrije (klavnice) in vzporedne dejavnosti, kot so industrija usnja, tekstila, farmacevtska itd. Mednarodna izmenjava živine, mesa in mesnih izdelkov doživlja občutne spremembe. Mnoge dežele so iz včerajšnje uvoznice (naši kupci) danes postale izvoznice. V vseh teh deželah si prizadevajo za samooskrbo. Vendar

je kljub tem spremembam po mnenju STOKA še precej možnosti za prodajo naše živine in živinorejskih proizvodov, s pogojem, da prilagodimo strukturo proizvodnje in uvoza, povežemo uvoz z izvozom, z boljšo organizacijo in primernim stimuliranjem.

Osnovni razlog slabega stanja v živinoreji je dispariteta cen med stroški proizvodnje in možnostmi prodaje. Stroški proizvodnje so v vseh vejah živinoreje. V minulem obdobju je živinorejskim krizam botrovalo pomanjkanje koruze in njena visoka cena, česar sedaj ni.

Posledice takega stanja se že kažejo v zmanjšani proizvodnji repromateriala (telet in pujskov), katerih cena je dosegla take razsežnosti, da ni več jasno, kako naj bi se prodajal proizvod na osnovi tako dragega repromateriala. Številne organizacije klavnične industrije vidijo rešitev svojega ekonomskega položaja,

prav v uvozu živine ali mesa in ne v domači proizvodnji. Najdejo se načini za uvoz kljub težavam deviznoplčilnega značaja, kljub temu, da imamo za te proizvode komperativne prednosti.

Seveda imamo vrsto neracionalnih povezav v organizaciji med tozdi v proizvodnih bazah, predelavi in prometu. Zato je potreben za napredek dolgoročen program in organizirano delo na njegovi realizaciji. V tem cilju STOKA predlaga, da z ustreznimi ekonomskimi odloki omogočimo uvoz racionalnih proteinskih komponent, ki jih doma ne proizvajamo. Omogočiti je treba izkoriščanje naravnih danosti, od pašnikov, travnikov do izkoriščanja stranskih proizvodov, ki nastajajo v prehranbeni industriji.

V okvirih kreditno monetarne politike je treba omogočiti sprejemljivo kreditiranje živinorejske proizvodnje ter povečati stopnjo reeskontnih kreditov. Obrestna mera naj nikakor ne preseže 25 %. Dobo vračanja je treba uskladiti s časom, ki ga ima tehnološki proces za posamezne veje živinoreje. Enako bi bilo potrebno ugodno kreditirati zaloge krme, koruze in drugih vrst. Obrestna mera naj ne bi preseгла 17 % in reeskontni obseg naj bi povečali na 70 %. Politika cen naj bi težila

k odpravljanju disparitet med prehranbenimi proizvodi in reprodukcijskimi materiali. Zaščitne cene naj bi izhajale iz proizvodnih osnov, tako bi vzpodbujale in dajale garancijo proizvodnji. Na tak način bi zaščitna cena dosegla družbeno in ekonomsko funkcijo.

Primerjanje živinorejske proizvodnje po vrstah naj bi bolj izvajali na osnovi sprejetih programov, s čimer bi dosegli zastavljene cilje. Strokovno znanstvene organizacije naj bi se bolj usmerile v reševanje konkretnih problemov v neposredni praksi.

V tem okviru ima tudi selekcija svoje mesto. Proizvodne, predelovalne in izvozne organizacije, ki organizirajo proizvodnjo za izvoz, naj bi osvobodili dela prispevkov, s čimer bi povečali konkurenčnost našega izvoza na tujih trgih.

V STOKU naj bi izdelali program živinorejske proizvodnje za izvoz in uvoz z določenimi obveznostmi in nalogami zaradi povečanja proizvodnje in realizacije izvoza ter deviznega priliva predvidenega po srednjeročnem programu vse do leta 1990. Seveda naj bi se za doseg tega cilja zavzeli vsi živinorejci, predelovalci, trgovci, kot tudi širša družba.

Aktiv kmečkih žena M-Agrokombinata Krško

Marica Živič

Prvič predstavljena ponudba kmečkega turizma

Aktiv kmečkih žena, združnic pri Mercator-Agrokombinatu že vrsto let uspešno deluje na mnogih področjih skupnega dela. Še posebej je dejaven pri izobraževanju in pripravi prireditve, s prikazom nekdanjih kmečkih opravil in oživljanjem starih običajev. Prireditve so vedno dobro obiskane. Članice aktiva so sodelovale tudi na 34. turistično gostinskem zboru Slovenije na Bledu.

Na razstavo, odnosno v oceno so poslale spominek, miniaturno kmečko lesno s suhim sadjem, in zanj prejele morda »spominek leta« in dodatno zlato plaketo z diplomom. Dobile so tudi vrečo z orehi, da bi se jim ob trenju porodila še kakšna zamisel izvirnega spominka.

Zaradi časa prireditve, v dneh martinovanja, so za turistične in

gostinske delavce pripravile Martinovo pogostitev na način, kot je to navada v okolici Krškega. Takrat se namreč dogovorijo sosedje in znanci Martina in grede »poropotat« godovnjaku pred vrata ali pod okno. Sledi predaja darila za tem pa pogostitev.

Za ta prikaz martinovanja so prejele zlato plaketo.

Na Bledu je bila predstavljena

tudi ponudba kmečkega turizma članice Aktiva kmečkih žena, Zofije Grubič iz Dobrave pri Podbočju. To je bil prvi prikaz kmečkega turizma na tej pomembni slovenski gostinski turistični prireditvi.

Podeljena je bila bronasta plaketa!

Udeležence prireditve na Bledu, gostince Mercatorja in članice aktiva je povabil predsednik PO SOZD MERCATOR-KIT v Ljubljano na družabno srečanje s pogostitvijo. Tudi to je bilo prijetno presenečenje za delovne kmečke žene, nevarne tega, da jih pogostijo drugi.

Mercator-Eta v Jordaniji

Alojz Franc

Prodali smo zabojnik kečapa za pokušino

Od 15. do 24. oktobra je bil v Amanu, kraljevini Jordaniji, teden slovenskega gospodarstva. Med drugimi slovenskimi organizacijami se ga je udeležila tudi Mercator-Eta, ki je na dveh kvadratnih metrih razstavnih površin prikazala ves svoj proizvodni program.

Za začetek kečapi, pozneje morda tudi gorčica...

Jordanski trgovci so zanj pokazali veliko zanimanja, vendar niso bili pripravljeni kupiti blaga po za nas zanimivih cenah, čeprav naše blago prav nič ne zastaja za podobnim izražev Evropske gospodarske skupnosti, ki ga tamkajšnji trgovci plačujejo znatno dražje kot blago iz socialističnih držav.

Sklenili smo le eno kupčijo, in sicer za naš proizvodni program kečapov, ki so po okusu precej sorodni (paradižnikov kečap) tistim, ki smo jih našli na polici z začimbami v hotelu, v katerem smo stanovali. Kupec je naročil en zabojnik naših proizvodov za pokušino. Če bodo šli dobro v promet, bo to za nas pomenilo odpiranje novega, zanimivega tržišča, saj za kečape dosegamo še kar ugodno ceno, po kateri se jih izplača prodajati.

Nekaj upov za dobro prodajo imamo, kajti v Amanu oziroma Jordaniji živi nad štiristo Jugoslovank, ki so se poročile z Jordanci in ki bodo zagotovo rade posegale po izdelkih iz svoje domovine ter jih tudi širile med svojimi arabskimi prijatelji. Kakorkoli že, če se bo proizvod na jordanškem tržišču obnesel, bomo lahko tja letno plasirali deset do petnajst zabojnikov.

Članice aktiva kmečkih žena – z leve: Anica Gerjevič, Zinka Razum, Marica Živič, Anica Vene, Marija Grmšek, Milena Žarko in Sofija Grubič

Nagovor ob 35-letnici naše DO v Hrastniku

Skrajšani govor direktorja Milana Babiča

Vzporedno z razvojem občine

35-letno obdobje marsikdaj ne pomeni mnogo. Za našo DO pa prav ta doba prdstavlja bogato razvojno pot, ki daje solidno osnovo in perspektivo tudi za naprej. Daljše je torej rrazdobje, na katerega se opira delovni kolektiv ob tem jubileju, bolj razvejane so strani zgodovine, čeprav se je marsikaj že izgubilo v času. Ne moremo prezreti nekaterih mejnikov, ki označujejo v našem razvoju posamezna obdobja, tem bolj, ker se zavedamo, da je sedanja podoba delovne organizacije MERCATOR-SPLOŠNO TRGOVSKO PODJETJE rezultat mnogih združevalnih procesov prej razdrobljenih in mnogokrat vsaj na videz neperspektivnih dejavnosti.

Razvoj delovne organizacije namreč ni temeljil na gospodarskih tokovih, pač pa tudi na vzporednem razvoju občine in njenega gospodarstva, še zlasti pa s stopnjevanim razvojem delavskega in družbenega samoupravljanja.

Značilnosti razvoja STP Hrastnik

Trgovsko podjetje Hrastnik je ustanovil občinski ljudski odbor Hrastnik z odločbo z dne 23. 11. 1951. To je bilo v času povojne obnove in ob likvidaciji okrajnega magazina Trbovlje, ki je do takrat in v pogojih racionalizirane preskrbe poleg zadrug in industrijskih magazinov preskrboval občine Hrastnika in okolice. Trgovsko podjetje je na začetku poslovanja združevalo tudi gostinstvo dejavnost, klavnicno ter predelavo mesa. Te dejavnosti pa so se pozneje razvile v samostojna podjetja. Leto pozneje se je iz nekaterih poslovnih enot na Dolu oblikovalo Trgovsko podjetje Dol pri Hrastniku, v samem Hrastniku pa se je iz industrijskega magazina Steklarne razvilo podjetje Preskrba Hrastnik, iz nabavno — prodajne zadruge Konzum je nastalo trgovsko podjetje Potrošnik. Že novo ustanovljeno trgovsko podjetje Hrastnik pa si je nadelo firmo Postrežba Hrastnik. Opisani proces oblikovanja trgovskih podjetij je pomenil prvo fazo razvoja trgovske dejavnosti v povojnem obdobju v Hrastniku, s tem da je k tej razvejeni mreži podjetij potrebno dodati še trgovino »Naša knjiga«, ki je tudi poslovala samostojno. Po nepopolnih podatkih je bilo v tem obdobju zaposlenih v trgovini 92 delavcev, danes pa jih je preko 200.

Razvoj gospodarstva v občini je pogojevalo tudi večanje funkcij občine, povečana stopnja razvitosti samoupravljanja in prehod na uvajanje tržnih zakonitosti. Zlasti gospodarski ukrepi in reforme, ki so sledili, so narekovali oblikovanje močnejše trgovske organizacije, ki naj bi bila sposobna tveganj, ki jih je terjalo tržišče in istočasno zadovoljivo pokrivati potrebe potrošnikov Hrastnika.

V letu 1959 so se zato kolektivi tedanjih trgovskih podjetij »NAŠA KNJIGA«, POTROŠNIK, PRESKRBA in POSTREŽBA odločili za združitev. Registrirano je bilo enotno podjetje z imenom »SPLOŠNO TRGOVSKO PODJETJE« Hrastnik. V procesu nadaljnega združevanja se je v letu 1962 novemu podjetju priključila tudi Ljudska oblačilnica, ki pa se je pozneje odcepila zaradi naraščajočih proizvodnje in se združila s »Krojaštvom« Trbovlje. Že v naslednjem letu se je pripojila k enotnemu podjetju tudi »Pekarna in slaščičarna«, ki je do takrat poslovala kot samostojno podjetje, v letu 1964 pa se je po sklepu samoupravnih organov priključilo k Splošnemu trgovskemu podjetju tudi Trgovsko podjetje Dol pri Hrastniku.

Jubileji

To obdobje pomeni drugo fazo v razvoju delovne organizacije, saj so bili zastavljeni cilji in nove organizacijske oblike uspešno izvedeni. Priznanje za to gre nedvomno visoki zavesti in spoznanju delovnih kolektivov, nekaterim tovarišem — takratnim pionirjem trgovske dejavnosti v Hrastniku, ki so pravilno ocenili, da je nadaljnji razvoj mogoč le ob močnejše organizirani in ekonomsko trdnjejši DO. Ta ugotovitev je tem pomembnejša, ker je od nastopa novega podjetja opazen hitrejši razvoj, boljša organizacija prodaje in dela ter s tem tudi bolj kakovostna oskrba občanov. Začele so se večje in uspešnejše naložbe v prodajni prostor, kar vse je prispevalo h kakovosti prodaje in k boljšemu počutju potrošnikov kakor tudi delavcev v trgovini. Naj naštejemo samo nekatere: nove samopostrežbe v Steklarni, Na Logu in na Dolu, prva faza stare Blagovnice in Papirnice na Logu.

Članstvo v sozdu MERCATOR-KIT

Tretje in zelo pomembno poglavje v razvoju DO je nedvomno leto 1977, ko se je kolektiv na referendumu odločil pristopiti k samoupravnemu sporazumu o združitvi v SOZD Mercator. S tem je prevzel obveznosti in pravice, ki so opredeljene v samoupravnem sporazumu o trajnem poslovnem sodelovanju in združevanju dela in sredstev med proizvodnimi in trgovskimi OZD, ter v sporazumu o medsebojnih razmerjih pri ustvarjanju in delitvi skupnega dohodka. Na temelju teh samoupravnih aktov se krepijo skupne funkcije sozda, ki predstavljajo v vsem obdobju tudi njegovo čvrstino in se izražajo v:

- skupnem planiranju poslovanja in razvoja
- skupnem oblikovanju in izvajanju poslovne politike
- skupnem uresničevanju razvojnih investicij
- skupnem opravljanju bančnih in kreditnih poslov preko IB
- skupni solidarnosti v primerih poslovanja z izgubo ter
- skupni elektronski obdelavi podatkov

Prednosti take zasnovane poslovne politike so se hitro pokazale v ugodnejših rezultatih, večjem dohodku, večji socialni varnosti delavcev, lažjem pretoku obratnih sredstev, zlasti pa v večji naložbeni ekspanziji v minulih letih. V skladu s tako politiko in na osnovi enotnih programov je bilo samo v zadnjem srednjeročnem obdobju vloženih preko 13 milijard starih dinarjev v nove prodajne in skladiščne zmogljivosti, ki danes dajejo solidno osnovo za uspešen razvoj

DO tudi za naprej. Nimam namena opisati naložb, ker jih vsi poznamo (Blagovnica, Samopostrežba, Novi Log, Skladišče, Prodajalna gradbenega materiala, idr.). Želim pa poudariti, da so delovni organizaciji s takimi prodajnimi kapacitetami zagotovljeni pogoji za uspešno pokrivanje potreb potrošnikov Hrastnika in tudi širše okolice, zlasti pa tudi potrebe velikih potrošnikov, kar nam v precejšnji meri tudi danes uspeva in kar znatno vpliva na obseg poslovanja DO. Ker ni primerjalnih kazalcev in so tudi gibanja prometa med posameznimi obdobji zaradi inflacije nepriemerljiva, moramo vendar poudariti, da bomo že v tekočem letu dosegli preko 530 milijard starih

Jubilanti STP Hrastnik

Za delovno dobo nad 35 let sta prejela kristalni vaz:

Stojan Laznik in Janko Laznik

Za delovno dobo nad 30 let so prejeli kristalne vaze:

Milena Baioh
Milan Babič
Mira Kotnik
Vili Ojsteršek
Elizabeta Slokan
Janko Štravs

Za delovno dobo nad 25 let so prejeli kristalne vaze:

Jože Ferlič
Marinka Ferlič
Minka Jelenko
Jelka Matek
Ladi Ojsteršek
Marjana Ojsterman
Bogomir Podlogar
Heda Štravs

Dušan Grašič

Slovesnost, ki smo jo pripravili 12. 12. 1986 s svečanim zborom kolektiva, je zelo skromna, kot smo skromni delavci v svojih odločitvah, ker se zavedamo resnosti položaja, v katerem je gospodarstvo in tudi naša DO.

Če je skromnost naša odlika, pa naj to vendar ne pomeni, da naša proslava in obletnica ne bi izvenela v veličastno manifestacijo kolektiva, saj je tudi 35-letni jubilej bogata preizkušnja in dosežek, v katerega so vtikani napor delavcev sedanjega kolektiva in vseh tistih tovarišic in tovarišev, ki so v njem delali v preteklosti.

Dušan Grašič

Milan Babič, direktor M-STP Hrastnik

dinarjev prometa. V teh številkah je nedvomno prositen tudi izredno povečan fizični obseg prodaje blaga.

Delovna organizacija STP Hrastnik danes

Ko ob letošnjem jubileju ocenjujemo prehojeno pot in razčlenjujemo nekatere dosežke, ne pozabljamo, da je dosežena raven DO rezultat naporov delavcev. Zato tudi ni neskromno poudariti, da se je moral zaradi tega kolektiv marsikdaj in marsičemu odpovedati, kajti že izkušnje minulih let so vsilile spoznanje, da je razvoj mogoč le ob čvrstem opiranju na lastne moči. V tem času zato že lahko ugotovimo, da bo delovna organizacija v naslednjem poslovnem letu že odplačala tudi vse obveznosti, ki izhajajo iz naložb, čeprav je pretežni del že odplačan. Takšna ugotovitev daje solidno podlago za načrtovanje vnaprej, ker brez vlaganj ni napredka, tem bolj, ker so odprta vprašanja o zagotavljanju ustrežne preskrbe na številnih območjih, ki jih ne bi posebej navajal.

Težki pogoji gospodarjenja, ki pestijo celotno gospodarstvo, v trgovini na drobno in osnovni preskrbi pa se z nekaterimi izjemami letošnjega leta praktično skozi politiko cen odražajo že od leta 1970, delavcem v trgovini niso jemali poguma. Vedno je zmagovala visoka delovna zavest članov kolektiva in želja po hitrejšem razvoju, še tako skromni poslovni rezultati, ki sicer niso bili enakovredni vloženemu delu in doseženi storilnosti, niso jemali moči in volje do napredka in oblikovanja pristnih poslovnih odnosov.

Poslovno leto 1986 je bilo sicer nekoliko uspešnejše, primerjano s preteklimi obdobji. Dosežena akumulacija vendarle daje pogum in spodbudo za hitrejšo prilagajanje in dohitevanje rasti osebne porabe in osebnih dohodkov delavcev v trgovini z ostalimi vejami gospodarske in

negospodarske sfere. Novi in pričakovani ukrepi, bodo nedvomno nekatera gibanja ponovno zaostri, čeprav trenutno še ne poznamo posledic, ki bodo sledile. Nedvomno pa bodo predvidene omejitve zavirale potrošnja, kar se bo nedvomno najprej odrazilo v trgovini. Zaradi tega bo naša skupna naloga za uspešnost poslovanja tem večja in odgovornejša. Trenutne slabosti v našem vsakodnevem izvajanju funkcije v blagovnem prometu bodo morale izginiti, nadomestila pa naj bi jih bitka za kupca, ki naj bo dosežek dobrih uslug, odnosov do kupcev in našega dela sploh. Zavedati se moramo, da opravljamo časovno poslanstvo, da smo v službi potrošnikov, čeprav je naša funkcija nekoliko specifična in zahtevna. To poudarjam zlasti zaradi tega, ker postajamo sorazmerno mlad kolektiv in ker številni delavci nimajo delovnih izkušenj, niti prave pripadnosti do poklica, ker se temu primerno tudi niso izobraževali.

Sveti potrošnikov — naša opora

Danes vlagamo velike napore za kadrovsko zasedbo nekaterih delovnih opravil, ker je priliv delavcev v trgovini izredno majhen, poklic pa nezanemljiv. Razlogi so znani in jih nimam namen naštevati, prav gotovo pa je vrednotenje dela in poklica tu glavni dejavnik. Trgovski delavci ne iščejo nikakršnega privilegiranega položaja v družbi, upravičeni pa smo in terjamo, da se trgovini zagotovijo enakopravni pogoji poslovanja z ostalimi vejami gospodarstva, ter vloženo delo vrednoti z enakimi merili, zlasti še, ker ne opravlamo le gospodarske dejavnosti, pač pa tudi del družbene funkcije pri preskrbi prebivalstva.

Naša skupna prizadevanja morajo zato biti usmerjena v pristnejše in poglobljene samoupravne odnose, v našo pristnost in samoupravljanje na vseh samoupravnih relacijah, v delegatskem sistemu in na vseh ravneh in strukturah, kjer se pojavljamo, ker sooblikujemo politiko in sodelujemo pri reševanju konfliktov družbene in gospodarske narave. Zlasti je naša prisotnost nujna v svetih potrošnikov, ki morajo postati naša opora za reševanje nekaterih nakopičenih protislovij in seveda tudi pokazati odnos do našega obnašanja in dela, kadar je upravičeno in potrebno.

V svojem izvajanju nisem namenjal posebne pozornosti samoupravnim organom in družbeno političnim organizacijam znotraj delovne organizacije, ker so vtikani v celoten razvoj dogajan v DO in si brez samoupravnih procesov razvoja sploh ne moremo predstavljati.

Pomeni, da je samoupravljanje in njegova vloga sestavni del razvoja DO, njenih uspehov pa tudi slabosti.

Odelava J.N.

Nova trgovina M-Sloge v Vidmu ob Ščavnici

Andrej Dvoršak

Pomembna pridobitev za kraj in občino

Decembra je bila v Vidmu ob Ščavnici slovesna otvoritev nove samopostrežne trgovine, ki jo je zgradila Mercator-Sloga iz Gornje Radgone. To je bila trideseta trgovina in deveti bife tega kolektiva, ki je lani praznoval tridesetletnico svojega delovanja.

»Trgovsko podjetje Sloga je bilo ustanovljeno leta 1951. Na oddelku prodaje blaga na debelo ter petih oddelkih prodaje blaga na drobno je bilo tedaj zaposlenih 26 delavcev. Danes nas je v Slogi že 215, kar kaže na uspešno prehojeno pot v tridesetletnem delovanju,« je bo otvoritvi dejal Budimir Gašević, direktor delovne organizacije.

Do tega velikega kolektiva je prišlo postopoma, z raznimi združitvami. Leta 1958 se je Slogi priključilo trgovsko podjetje Mura iz Apač, nato Dom iz Gornje Radgone in Izvir iz Vidma ob Ščavnici, sama Sloga pa se je leta 1975 vključila v SOZD MERCATOR-KIT.

Z vsemi temi združitvami, zlasti pa z združitvijo v sozd, se je majhno podjetje začelo naglo širiti in pridobivati pomen. Dane je M-Sloga nosilka preskrbe v občini in trdno zakoreninjena v svojem kraju.

Največ težav so v času razvoja imeli v Mercator-Slogi, zaradi neustreznih prostorov. Prav temu vprašanju je bila v zadnjih 15-letih namenjena največja pozornost. Zgradili in obnovili so šest

poslovne prostore za upravo delovne organizacije.

To je le del investicij, ki so temeljile tudi na samoopovedovanju delavcev in nižjih osebnih dohodkih.

Zadnja investicija — samopostrežna trgovina z bifejem v Vidmu ob Ščavnici, je bila plod večletnega sodelovanja krajevne skupnosti in delovne organizacije. Dosedanji prostori so bili premajhni za potrebe kraja, ki se je v zadnjih letih precej povečal.

Zato so se maja lani odločili za gradnjo nove trgovine. Marles iz Maribora je začel z gradbenimi deli konec avgusta in v rekordnem času dokončal nov objekt ki je izredno pomemben za krajane.

Otvoritve

samopostrežnih trgovin v Apačah, Gornji Radgoni, Kapeli, Negovi, Spodnji Ščavnici in Radenčih.

V Gornji Radgoni so zgradili tudi tehnično prodajalno Tehnocenter ter preuredili Trgovsko hišo, odprli sodobno prodajalno športnih in kristalnih izdelkov, zgradili sodobno skladišče plina in gradbenega materiala ter nove

Priznanje Budimiru Gaševiću

Na slovesnosti v Vidmu ob Ščavnici je spregovoril tudi predsednik Skupščine občine Peter Fridu, ki je poudaril pomen Mercator-Sloge iz sozda kot celote za razvoj trgovinske mreže ter preskrbe. Prav tako je o pomenu M-Sloge govoril predsednik skupščine krajevne skupnosti — tovariš Mežnarič, medtem ko se je predsednik Turističnega društva dotaknil tudi zasluga direktorja Budimirja Gaševića za pospeševanje turizma, za kar mu je izročil priznanje Turističnega društva tega kraja.

Nova trgovina z bifejem meri 601 kvadratni meter, od česar je 202 m² predvideno za prodajne površine, 143 m² za skladišča in 70 m² za bife s posebno sobo in kuhinjo, sam bife pa ima tudi manjšo teraso. V novozgrajeni

trgovini z bifejem bo zaposlenih deset delavcev, od tega dva natakarja. Vrednost investicije je bila 155 milijonov dinarjev, ki so jih zbrali iz lastnih sredstev, združenih sredstev članic sozda, banke in izvajalca del.

Zgradili bomo 20 novih trgovin

Center za obveščanje

Iz govora Franca Prvinška v Vidmu ob Ščavnici

V priloženem pozdravnem govoru ob otvoritvi nove samopostrežne trgovine z bifejem v Vidmu ob Ščavnici, je Franc Prvinšek, podpredsednik PO SOZD za blagovni promet poudaril, da je od leta 1977, ko je bil ustanovljen sozd Mercator to že 94 objekt, zgrajen z združenimi sredstvi članic. Prav združevanje sredstev na nivoju sestavljene organizacije pa omogoča posameznim članicam in tudi sozdu kot celoti uresničiti zastavljene razvojne programe.

Ko je podpredsednik Franc Prvinšek ocenjeval SOZD MERCATOR-KIT, je dejal, da je to sistem, ki z več kot 1.500 prodajni-

mi mesti zavzema vodilno mesto med slovenskimi trgovskimi organizacijami, zaradi česar ima pred družbo toliko večjo odgovornost. Kar tretjino slovenskega tržišča na področju osnovne preskrbe odpade na Mercator!

Kljub temu, da ekonomska politika, z izjemo nekaj mesecev v minulem letu, ni bila naklonjena trgovini in je, z administrativnimi ukrepi na področju cen in marž, zavirala njen razvoj, za sedaj sozd še uspeva uresničevati zastavljene cilje, ki pa so temu primerno skromni. Tudi nadaljni razvojni programi so močno odvisni od tega, kakšen odnos bo imela družba do trgovine in kakšna bo ekonomska politika v prihodnjem obdobju.

Kljub temu pa SOZD MERCATOR-KIT načrtuje večja skupna vlaganja v razvoj maloprodajne mreže. Predvidena je gradnja 20 novih, večjih objektov v maloprodaji in deloma v grosističnih organizacijah, v skupni vrednosti osem milijard dinarjev.

Uresničitev zastavljenih ciljev za leto 1987 pa je kajpak odvisna od ekonomskih pogojev, ki bodo veljali za letošnje leto.

Ob koncu je Franc Prvinšek zbranim delavcem Mercator-Sloge čestital za delovni uspeh in izgradnjo objekta v rekordnem roku ter vsem prisotnim zaželel sreče in uspeha v novem letu.

Franco Prvinšek, podpredsednik PO SOZD Mercator-KIT

Na dan otvoritve v Vidmu ob Ščavnici

Govori direktor Budimir Gašević

NNNP za M-Ljubljanske mlekarne — ocena odlično
Andrej Dvoršak

Omogočili nemoteno delo

Eksplozija, do katere je prišlo predzadnji dan leta malo pred tretjo uro popoldne ni bila niti najmanj nedolžna. Kakšnih štiristo kilogramov težka vrata je odtrgalo s kotla, na katerega so bila privita z 10 milimetrskimi jeklenimi vijaki, in jih »prestavilo« na dvorišče. Spotoma so porušile še omaro z elektroinstalacijami in petnajst-centimetrsko zidano steno, skozi katero so letela, kot bi bila iz papirja.

Če zmanjka pare, elektrike ali odpove hlajenje, je mlekar na fuč. Brez vse te energije se delo v njej ustavi in reko mleka morajo preusmeriti drugam. Na srečo je v Sloveniji še nekaj manjših mlekar, ki bi lahko sprejele in predelale vse to mleko, tako da potrošniki ne bi preveč občutili katastrofe.

Sreča v nesreči je bila, da so ljudje pred prazniki že nakupili zaloge in da na Silvestrovo ni bilo pretiranega povpraševanja po mleku. Zato je katastrofa šla mimo Ljubljančanov. Bolj je prizadela delavce mlekar. Kot sta nam povedala **Milan Novšak**, predsednik komisije za SLO in DS ter sekretar OOZK in vodja sprejema mleka ter pasterizacije

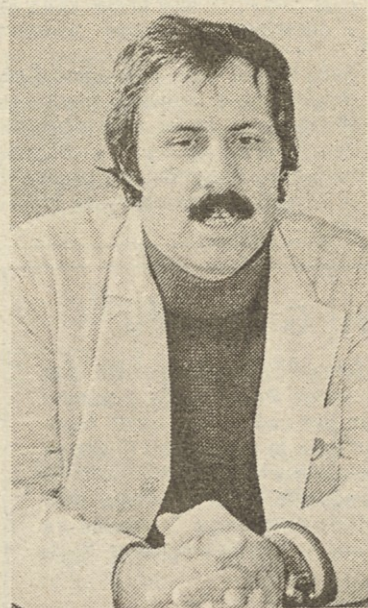
in **Igor Brulc**, član komiteja za SLO in DS ter vodja proizvodnje, so tisti dan skoraj vsi ostali na svojih delovnih mestih in do jutra pripravljali novo organizacijo ter popravljali kotlovnico.

Komite je določil izredno stanje in že prihodnji dan uvedel trozmenko delo, tako da so začeli celotno porabo mleka obvladovati z enim samim kotlom.

Huje so jo odnesli v sosednjem Slovinu, ki je bil priključen na mlekarški veliki kotel. Ostali so brez pare in ogrevanja, medtem ko so v M-Embi morali ustaviti proizvodnjo granulata Benko zaradi izpada pare, kajti tudi oni so jo dobivali iz mlekar.

Sogovornika Novšak in Brulc sta povedala še, da bodo nov ko-

tel dobili čez približno tri mesece, saj se starega ne izplača popravljati. Stal naj bi okoli 120 milijonov ali nekaj več, kot je stala hidromelioracija 160 hektarjev na posestvu Gmajnice. Kakšna pa je dejanska škoda eksplozije in kdo je odgovoren, da je do nje

Milan Novšak, predsednik komiteja za SLO in DS v M-Ljubljanskih mlekah

prišlo, pa še ni povsem raziskano. A tudi na to vprašanje bodo poiskali odgovor.

Iz Mercator-Univerzala Lendava
Stanislav Graj

Metka — zadnja od pridobitev v letu 1986

6. decembra smo odprli preurejeno prodajalno s tekstilom in galanterijo v Turnišču in z njo zaključili letno obdobje novogradenj in preureditev.

Otvoritve

Če se vzremo nazaj, smo 29. 11. 1985 odprli novo samopostrežbo v Veliki Polani s 420 m² površine, 20. oktobra 1986 smo predali uporabnikom preurejeno prodajalno s tehničnim blagom v Veliki Polani s 100 m² prodajne površine in ob koncu leta pa prodajalno Metka v Turnišču s 100 m² prodajne površine in 50 m² skladiščnih prostorov.

Poslovna enota v tem kraju je bila potrebna, saj do sedaj tu nismo imeli specializirane prodajalne, čeravno je Turnišče večje krajevno središče v lendavski občini.

Prodajalno smo uredili v kratkem času z lastnimi sredstvi. Stala nas je blizu 5 milijonov dinarjev. Zaposluje dva prodajalca, mesečno realizacijo pa predvide-

Piše Stanislav Graj

vamo v višini deset milijonov dinarjev. Ob začetku leta bi rad zaželel vsem članom našega sodra srečno, uspešno in zadovoljno, polno novih delovnih zmag, leto 1987!

Eksplodiral je parni kotel

Milan Mesojednik, direktor TOZD

Tržišče ni občutilo katastrofe v mlekah

Pred Novim letom 30. 12. je prišlo do nesreče v naši stari kotlovnici. Poškodovan je bil 13 let star parni kotel. Sreča v nesreči je bila, da ni bilo človeških žrtev, kar se ob podobnih nesrečah večkrat zgodi. Kurjač Ivan Štrus, ki je bil tedaj v kotlarni, je bil le opečen in se v času poročanja zdravi v Kliničnem centru.

Para sodi med enega izmed treh osnovnih energetskega virov za nemoteno proizvodnjo v naši organizaciji. Vsi osnovni tehnološki postopki so zasnovani na segrevanju mleka, tako zaradi uničevanja škodljivih klic kot zaradi vzdrževanja optimalnih pogojev za rast koristnih klic (jogurti, skuta).

V kotlovnici imamo dva kotla: večjega, ki je zmogel 12 ton pare na uro in je bil v eksploziji poškodovan, ter manjšega, ki zmogel le pet ton pare na uro. Takoj po nesreči smo se z bali, da sta poškodovana oba, vendar je republiški energetski inšpektor ugotovil, da je manjši nepoškodovan. Izdal je tudi dovoljenje za njegovo obratovanje, kar nam je vilo novih upov, da bomo kljub vsemu kos nastalemu položaju.

Pred tem smo se že dogovorili z mlekarjo v Zagrebu, da bi po potrebi priskočili na pomoč, saj imajo dovolj velike predelovalne zmogljivosti. Pomoči na srečo kasneje nismo potrebovali.

Pravijo, da ob nesreči spoznaš prijatelja; tudi pri nas se je ta pregovor potrdil. Komite za SLO in DS, ki se je takoj po eksploziji sestel, ni imel pretežkega dela. Vse odgovorne službe kot tudi posamezniki, ki so imeli določene zadolžitve, so svoje naloge odlično opravili. Preko noči so obnovili uničeno električno napeljavo in razdelilno omarico, ki so jo razbila odtrgana vrata kotla. Že ob drugi uri zjutraj 31. decembra je bil usposobljen drugi, manjši kotel in tako je bil izpolnjen osnovni pogoj za zagotovitev proizvodnje mleka za naše odjemalce. Vse delo je potekalo načrtno brez panike!

Ob nesreči se je z humanim dejanjem izkazal Miodrag Mladenović, ki se je pognal v paro kotlovnice, da bi rešil tovariše, če bi kateri bil še v njej. Na srečo ni bilo v kotlovnici nikogar več, kar pa ne zmanjšuje pomena njegovega dela!

Komite za SLO in DS je sprejel sklep o uvedbi izrednega stanja ter o uvedbi trozmenkega dela, s čimer smo uspeli porabo pare enakomerno porazdeliti. Ob vsem tem lahko trdimo, da smo dokazali, da lahko M-Ljubljanske mlekarne ob izrednih dogodkih hitro in učinkovito reagirajo ter se ustrezno organizirajo in zagotove potrošnikom dovolj mleka za vsakodnevne potrebe.

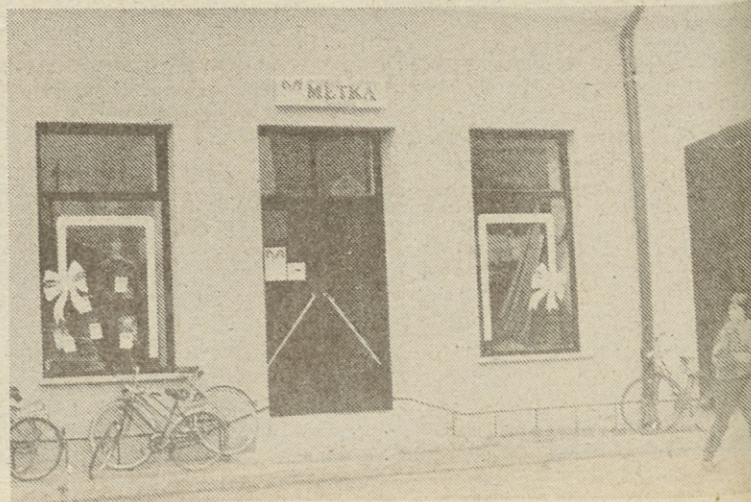

Notranjostina »Metke«

Milan Mesojednik, direktor tozda

**Mercator
v SV Sloveniji**

Hidromelioracija posestva Gamjnice uspešna

Andrej Dvoršak

Kljub zahtevnim delom brez zastojev v proizvodnji

Hidromelioracija posestva Gmajnice, ki je zajela 160 hektarjev, je bila projekt, ki je nakazal nove možnosti izvedbe tovrstnih del. TOZD Strojni obrat Kozarje, s katerim je TOZD Posestva, (oba sta iz sestava Mercator-Ljubljanskih mlekar), podpisal dogovor o izvajanju del, se je izkazal kot izredno soliden poslovni partner. Dela je opravil po konkurenčnih cenah v pičlih osmih mesecih.

»Projekt je bil izredno zahteven, zaradi težav pri primarnem odvodnjavanju. Drugi problem je bila zahteva, da mora farma Gmajnice med izvajanjem hidromelioracij normalno delovati in ne sme priti do izpada proizvodnje, kot je to običaj ob takšnih posegih. Izvajalec se je moral torej prilagoditi potrebam naše proizvodnje, kar je tudi storil, in zato smo pridelali 40 hektarjev kromarja za silažo ter veliko druge krmne. To potrjuje našo pravilno odločitev, ko smo se med sedmimi ponudniki odločili prav za Strojni obrat Kozarje,« pravi Franc Zalar, direktor tozda Posestva.

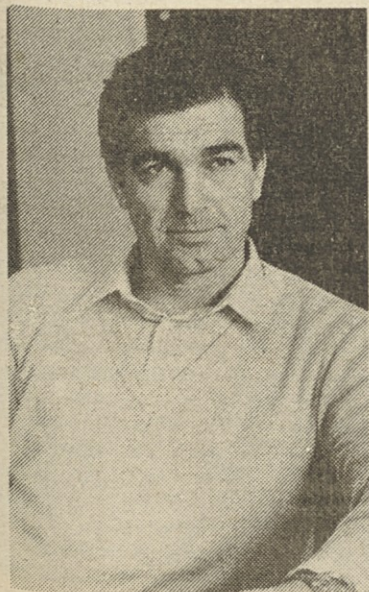
Poleg krmne so uspeli že avgusta zasejati 22 hektarjev z oljno repico, ker je bila na tistem delu melioracija že končana. Danes, ko so dela skoraj v celoti opravljena in je bil opravljen že tudi tehnični prevzem, naročnik ugotavlja, da so bili vsi posegi takšni, kot so načrtovali, in da so z melioracijo precej pridobili, kar kaže že lanski pridelek in možnosti v prihodnje. Dobil pa so tudi 20 hektarjev novih obdelovalnih površin, ki so bile prej zaradi zamačvirjenosti nedostopne.

Po drugi strani so z opravljenimi hidromelioracijskimi deli dolgoročno opredelili tudi namembnost svojih zemljišč, ki so v nekaterih planih že bila predvidena za urbanizacijo. S sedanjimi površinami bodo tudi dolgoročno zadovoljili vse potrebe farme Gmajnice, 20 do 30 hektarjev pa bodo namenili za tržno proizvodnjo poljščin, kar bo novost, saj doslej na tej farmi tovrstne proizvodnje ni bilo.

Pomemben je tudi podatek, da so bili stroški le za 10 odstotkov višji, kot je bil predračun, in še to na račun dodatnih del — večjih jarkov za odvodnjavanje, ki so bolj učinkoviti, in dodatno obdelavo (napenjanje) parcel, ki bo omogočila hitrejše odtokanje meteornih voda in lažje obdelovanje.

Celotna vrednost del je bila 114 milijonov dinarjev, od česar je okoli 80 odstotkov financirala Zveza vodnih skupnosti Slovenije.

Janez Delač

Nove brazde

je, medtem ko je preostali del bil z kreditnih sredstev Ljubljanske banke — Gospodarske banke.

TOZD Posestva namerava v letošnjem letu pričeti z novimi melioracijami na Spodnji Slivnici, skupaj z M-KZ Ljubljana, kjer bodo usposobili okoli 180 hektarjev zemljišč, okoli 20 hektarjev pa bodo meliorirali tudi na posestvu Jesenkovo, kjer nameravajo še

to pomlad na njih posejati kromarja.

Znatno večje komplekse bodo meliorirali v letih 1988/89, ko se bodo lotili zemljišč na Verdu pri Vrhniki. Teh je okoli 700 hektarjev. Tako bodo Posestva pridobila zopet nekaj prepotrebnih obdelovalnih površin. Vedeti moramo, da se je v zadnjih letih njihovo »ozemlje« precej skrčilo, saj so letno izgubili zaradi urbanizacije tudi 40 hektarjev kakovostne zemlje.

Ko smo se o melioriranju pogovarjali z **Janezom Delačem**, direktorjem TOZD Strojni obrat Kozarje, ki v zadnjem času uspešno sodeluje na natečajih za urejanje zemljišč, za kar je v celoti usposobljen, nam je dejal, da je bil projekt Gmajnice zanje pomembna šola. Dokazali so, da se lahko opravi veliko del za sorazmerno majhne denarje, pogoj za

to je ustrezna organizacija dela. Ta je v Strojnem obratu Kozarje dobra, sicer ne bi izpolnili pričakovanih naročnikov.

Na novo melioriranih površinah so dodatno izvedli tudi tako imenovano krtičenje vseh parcel, kar vpliva na propustnost zemljišča. V bistvu je to cenejša varianta drenaže, ki pa so jo izpolnili tako, da so na koncu rovov, ki jih je naredil buldožer, položili krajše kose plastičnih cevi in tako povečali učinkovitost ter trajnost opravljenega dela.

Če pogledamo opravljena dela v številkah, vidimo, da so delavci Strojnega obrata Kozarje skupaj s kooperanti, izkopali tri kilometre primarnih jarkov in 32 kilometrov sekundarnih jarkov za odvodnjavanje, kar skupno predstavlja 55.000 kubičnih metrov zemlje, ki so jo morali premetati in obdelati z ustreznimi stroji. Iz-

kopali so jame, katerih prostornina je bila nad tri tisoč kubičnih metrov in v katere so shranili šture in korenine posekanega drevja, ki je nemoteno raslo na teh površinah zadnjih 24 let, kolikor je preteklo od zadnjega melioracijskega posega. Postavili so tudi deset propustov — mostov in utrdili nad tri kilometre cestišča ter dolgoročno rešili vprašanje gnojeve s farme, tako da so izdelali ogromne pretočse bazene, v katerih se gnojivka naravno suši.

Skratka na Gmajnicah se je TOZD Strojni obrat Kozarje srečal s prav vsemi problemi, ki so običajni za melioracije, in prav vse je tudi uspešno rešil, pri čemer pa ni prekoračil predvidenih sredstev. To je vsekakor uspeh, ki bo temu kolektivu na naslednjih natečajih prinesel še kakšno zmago.

Bioped iz Mercator-Zgornjesavinske kmetijske zadruge Mozirje si utira pot na tržišče

Andrej Dvoršak

Na pobudo zasebnikov donosna dejavnost zadruge

Če je še pred dvema letoma bila lumbrikultura ali črvorejstvo hit sezona, je danes že jasno, da s to dejavnostjo pri nas ne bo nihče na hitro obogatel; da je potrebno veliko dela in znanja, da črvi povrnejo vloženi kapital. Dobiček so imeli le tisti, ki so prvi prišli na »dobro zamisel« in drugim po astronomskih cenah prodajali legla kalifornijskih ali rdečih deževnikov. S humusom, ki ga ti pridelujejo iz organskih odpadkov, pa je pot do bogastva precej trnova.

S tem se strinjajo tudi v M-ZKZ Mozirje, ki je bila med prvimi zadrugami, ki je zagnanim črvorejcem odprla vrata in jim nudila začetno pomoč. Kaže, da ne zaman. Danes so že vidni prvi uspehi.

»Pred šestimi leti sem na poti v München spoznal Franca Kopitarja iz Celja, ki je takrat nameral val začeti rejo nekakšnih japonskih gosi. Čez dve leti je mož po-

trkal na naša vrata in povedal, da bo začel s kalifornijskimi deževniki. Predlagali smo mu, da se vključi v naš vrtnarski center, saj so vrtnarji zelo prilagodljivi in navdušeni za novosti. Sprva smo Kopitarju in njegovemu tovarišu posodili naše ime, ko pa sta pustila službo in se povsem posvetila črvom, smo začeli resneje sodelovati. Dogovorili smo se za pogodbeni odkup. Fanta sta nam

bila všeč, saj nista spočetka zahtevala nikakršnih ugodnosti, posojil in podobnega. Vse sta plačevala iz lastnega žepa in resno delala na svoji farmi,« je povedal Ivan Čopar iz M-ZKZ Mozirje.

Zadruga je humus poslala na temeljite analize in ga dala vsem večjim vrtnarjem v preizkus. Kasneje ga je ponudila trgovinam pod blagovno znamko BIOPED.

Lani so prodali v zadrugi že 150 kubičnih metrov biopeda, a bi ga lahko še več, če bi ga imeli. Da bi povečali proizvodnjo, so farmo kalifornijskih deževnikov ali, kot se jim učeno reče lumbricus rubellus, prenesli v okoli-

co Pule, na opuščeno posestvo Mesoproducta. Tu črvi zaradi ugodnejšega podnebja mnogo hitreje predelujejo gnoj v humus. Sedaj imajo že pripravljenih 100 kubikov humusa za prodajo, dvesto ga je še v predelavi. S tem bodo komaj zadostili povpraševanju.

Med njihove največje kupce sodi Arboretum Volčji potok, dogovarjajo pa se že tudi o prvem izvozu humusa v Avstrijo.

Poleg standardnega humusa polnijo tudi posebne mešanice, ki jih potrebujejo posamezne vrste okrasnih rastlin. Prav slednjemu bodo v prihodnje namenili večjo pozornost. Želijo, da bi njihov humus — Bioped sprejela na svoje police celotna mreža Mercatorjeve maloprodaje. Ko smo govorili z Davorinom Kogejem iz M-Blagovnega centra, nam je dejal, da so lani v M-Blagovnem centru posredovali prodajo Biopeda in da je bilo zanimanje veliko ter s prodajo ni bilo težav.

Zanimivo je, da je cena še vedno nespremenjena — od 50 do 150 dinarjev za liter humusa, odvisno od embalaže. Najdražji je v dvolitrskih vrečah — po 290 dinarjev.

Med zanimivosti sodi tudi pozizkus, ki ga pripravljajo na Ptuj. Tam nameravajo črve porabiti za biofilter za predelavo svinjskega gnoja, ki predstavlja velik ekološki problem. Primešali mu bodo še odpadke iz tovarne sladkorja in tako morda le rešili vprašanje izrabe svinjskega gnoja, kar bo izjemen dosežek. Italijanska firma, ki je pred leti ponudila podobno tehnologijo farmi v Ihanu, je za to hotela nekaj deset milijonov dinarjev, pri čemer pa sploh ni jamčila uspeha.

naravno biološko gnojilo prinaša v zemljo življenje in rodovitnost

Navodilo za uporabo:

Sobne in balkonske rastline

Zemlji dodamo 10–15 % BIOPEDA zmešamo in dobro zalijemo. Mesečno dodamo 1–3 jedilne žlice BIOPEDA in dobro zalijemo.

Travniki

Površino pred setvijo potrosimo z 200–250 g/m² BIOPEDA in zalijemo. Površino spomladi in jeseni dognojimo z 100–150 g/m² BIOPEDA in zalijemo.

Zelenjava, cvetje in zelišča

Pred setvijo ali sajenjem potrosimo površino z 150–200 g/m² BIOPEDA in zalijemo.

Drevje, sadno drevje, grmičevje in vinska trta

Prvo sajenje: izkopano zemljo zmešamo z 20 % BIOPEDA in dodamo koreninam

ter dobro zalijemo. Spomladi in jeseni: v območje korenin posipamo 200–250 g/m² in dobro zalijemo.

Navodilo za uporabo:

Novo organsko gnojilo je namenjeno dognojevanju rododendronov, azalej, vrtnih borovnic, ciklam in afriških vijolic. Uporabljamo ga za dognojevanje vseh rastlin, ki potrebujejo kisloto reakcije zemlje (pH od 4–4,5). Dognojujemo lahko spomladi in poleti. Pri uporabi ga ne moremo predozirati. Uporabimo ga lahko tudi za direkto sajenje rododendronov, azalej, vrtnih borovnic, ciklam in afriških vijolic.

Proizvajalec:

Zgornjesavinska kmetijska zadruga Mozirje

Nove brazde

Jože Luževac — M-Kmetijski zavod Ljubljana

V zimskem času načrtovati pašo in pridelovanje krme

Kmetije z že uvedeno pašno kosno polobročno pašo si praviloma pridelajo za vso pasoko se živino tudi dovolj zimske krme. Da bo temu res tako si morajo reči že v zimskem času napraviti načrt za pašo in pridelovanje krme.

Znano je, da je pravilna obtežitvev pašnika z živino ključnega pomena za doseg visokega neto pridelovalnega potenciala travne ruše. Ob premajhni zasedbi se v travni ruši prično širiti pašni pleveli, ob preveliki pa se travna ruša uničuje. Za utečena pašno-kosna gospodarstva določitev pravilne obtežitvev pašnika za pašno sezono 1987, upoštevajoč dosedanje izkušnje rejcev, ne bo težavna. Težavnejša je ta določitev v za pašo na novo uvedenih gospodarstvih.

Osemletni povprečni rezultati o dnevnem prirastu trave v višini 55,2 kg SS/ha (po prof. Gvidu Fajdigi) nam vstavljeni v formulo št. dni pašnje x 55,2 kg SS x 0,60 kg ŠE/q, kažejo višino bruto pridelovalnega potenciala travne ruše na določenem območju. Če od tega odbijemo približno 30 %, dobimo neto pridelovalni potencial travne ruše. Ob upoštevanju povprečnih potreb za 1 GVŽ (molznica s 3000 l mleka) na 2000 kg ŠE letno, dobimo podatek, s koliko GVŽ/ha lahko obremenimo naš pašnik.

Čas po zaključeni letošnji pašni sezoni je čas jemanja vzorcev zemlje (do globine 6 cm) za kemično analizo, pri čemer se izogibamo od kravjakov pognojenih mest. Upoštevajoč Liebigov zakon minimuma je gnojenje po dejansko ugotovljenih potrebah pot do gospodarnейše rabe umetnih gnojil. Gnojilni načrt mora upoštevati tudi doma pridelana organska gnojila, katerih nega dandanes spet dobiva na pomen. Jeseni lahko gnojimo le s uležanim hlevskim gnojem ali razredčeno gnojevko z ustreznim dodatkom fosforja, vendar le čredinke, ki so namenjene prvemu odkosu v letu 1987. Živina se namreč neče pasti na neposredno z domačimi gnojili (hlevski gnoj, gnojnica, gnojvka) gnojenih površinah, zato moramo že jeseni izbrati 6 do 8 čredink za prvi obhod črede, ki jih s temi gnojili poprej ne gnojimo. Normalno pa jih gnojimo z gnojili in sicer po zamišljenem vrstnem redu, po katerem se bo živina pasla. Če imamo na voljo PK gnojila (0:20:20 ali 0:15:30), jih lahko potrosimo že jeseni ali pa šele spomladi, skupaj z dušičnim gnojilom.

Posebno v hribovitih predelih je važno zgodnje gnojenje nekaj čredink prvega obhoda črede. Travnna ruša v teh čredinkah namreč prej odžene, zato lahko s pašo živine začnemo že kak teden prej. V višjih legah (nad 800 metrov nadmorske višine) travna ruša sicer kasneje odžene, zato pa intenzivneje kot v nižjih legah in zato lahko kaj hitro preraste pašno višino že v prvem obhodu črede. Z omenjenim zgodnjim dognojevanjem že v naprej vzpostavimo stopničasto rušo in zato prvi obhod črede laže obvladamo.

Jesen je primerna tudi za apnenje čredink, katerih zemlja je prekisla (PH pod 5), pri čemer moramo paziti, da postopoma izboljšujemo stanje kalcija v tleh.

Pozimi je izrednega pomena pravilna prehrana krav molznic, še posebej ovimljanju tistih živali, ki bodo telile tik pred novim pašnim obdobjem. Čas telitev krav je treba planirati tako, da jih bo čimveč v februarju in marcu prihodnjega leta. Krave bodo za-

radi velike dnevne količine mleka po telitvi izkoristile travno rušo, ko jo je dovolj in je najbolj prebavljiva, seveda pa je to tudi najcenejša prehrana.

Izredno pomemben dejavnik okolja, ki vpliva na količino pridelave mleka in mesa v pašnem obdobju so parklji. Te je treba nekaj tednov pred izgonom živali na pašo korigirati in obrezati, da ne bo prihajalo do panaricijev in pododermatitisov.

Pri dobro vodenem čredinskem pašniku z zmerno obremenitvijo pašnih površin, izmenično pašo in košnjo je nevarnost okužbe pašnih živali z endoparaziti, v primerjavi z ostalimi pašnimi tehnologijami, precej zmanjšana. Pomembno je nizko kosno strnišče, ki dopušča sončnim žarkom, da prodre do invazijskih ličink endoparazitov in jih z izsušitvijo uničijo. Kljub temu moramo 14 dni pred novim pašnim obdobjem dehelmintizirati predvsem prvopašne živali, ki so na endoparazite najbolj občutljive.

Zaradi manjše rasti travne ruše potrebuje živina že v drugem obhodu črede dva do tri čredinke več kot v prvem obhodu. Zato morajo biti te prej pravočasno pokošene (približno 10. do 15. maja). Danes obstaja možnost, da tako majhno količino travne mase siliramo v vakumskem stolpnem silosu ali vakumskem silosu pod cerado, z izčrpavanjem zraka s cisterno za gnojevo. Nasplošno velja, da pridelek

Nove brazde

prve in tretje košnje siliramo, drugi odkos pa pospravljamo kot otavo, ki jo sušimo v različnih sušilnicah za mrvo — v novejšem času tudi v sušilnicah na sončno energijo — seveda tudi v kozolcih, nikakor pa ne na tleh.

Rejcem, ki žele kljub majhnim površinam te še bolj izkoristiti, priporočamo podaljšanje pašnega obdobja: spomladi z zelenim krmljenjem, avgusta posejane repice Perko PVH in jeseni s pašo krmnega ohrovt sorte Starški. Na ta način se potrebe po zimski prehrani ustrezno zmanjšajo.

Seveda ni poglobitvega pomena samo količinsko zadostiti potrebe naše živine po zimski prehrani, temveč je pomembnejša kakovost pridelane krme.

Če nam je zaradi ekoloških vzrokov (presuha ali prevlažna tla) ali nedoslednosti glede pravil pašno kosne polobročne pašne travna ruša tako opešala, da ne moremo pridelati več kot 2500 kg ŠE/ha, ali pa so se razbophtili trdoživni pašni pleveli, se odločamo za dosejevanje oziroma preobnovo travne ruše. V tem primeru se moramo že letos oskrbeti s semenom ustreznih trav in detelj za pašno kosno rabo, katerih sestav si sami izberemo.

100 let Kmetijske šole Grm

Andrej Dvoršak

Slab vpis v kmetijsko šolo v zadnjih letih

»Ob Trdinovi cesti v smeri proti Gorjancem leži na prijaznem gričku med vrtovi, travniki in polji grad Grm, ki je pred sto leti prišel v last dežele Kranjske in zatem dravske banovine, v katerem je od leta 1886 nastanjena kmetijska šola, premeščena sem iz vipavskega Slapa...« začelja zgodivno pomembne ustanove Zbornik, ki so ga izdali ob njeni stoletnici.

Zbornik podrobno razčleni zgodovino šole, na kateri si je pridobivalo pomembna znanja doslej že 2.973 učencev, za kar je skrbelo skupno 206 učiteljev. Učenci so bili iz 58 slovenskih občin ter tudi iz zamejstva in drugih republik.

Razčlenjen je tudi predmetnik, prav tako pa so zbrani v 251 strani obsegajoči knjigi tudi zapisi nekdanjih učencev in pomembnejših obiskovalcev šole.

Na šoli danes ugotavljajo, da je še pred štirimi leti bil vpis učencev zadovoljiv, medtem ko je sedaj slab in za šolanje ni več dovolj zanimanja.

Sicer pa se šola ukvarja tudi s pospeševanjem in njeni učenci so bili vedno med najboljšimi oraci v Jugoslaviji. Ker se je dejavnost šole stalno širila, so jo pred tremi leti preselili z Grma v nove šolske prostore na Trško goro.

Šolski kompleks danes obsega poleg osnovnega poslopja za 450 učencev in telovadnice, še dom za 160 učencev, urejeno okolje s čebelnjakom in rastlinja-

kom, objekte za shranjevanje in vzdrževanje strojev, razne hleve, skladišča za krmo in silose, vinsko klet s polnilnico in enološkim laboratorijem, 60 hektarjev polj, vinogradov, sadovnjakov in gozda na eni lokaciji ter še 140 hektarjev na drugih ter večnamenski objekt velik 1000 kvadratnih metrov.

Vse to pa je podrejeno enemu samemu cilju — vzgojiti napredne kmetovalce in šoli na Grmu to uspeva že 100 let.

Z uvedbo usmerjenega izobraževanja so na šoli pripravili programe za dva srednja in en skrajšani program. Učenci si tako lahko pridobe v treh ali štirih letih naziv kmetijec ali kmetijski tehnik oziroma v dveh letih naziv kmetovalec. V zimskem času pa organizirajo izobraževanje za smer kmetovalka — gospodinja.

Trenutno je na šoli 274 učencev in čeprav jih je skoraj tretjina manj, kot dopuščajo zmogljivosti šole, pravijo, da je to morda celo bolje, kajti tem, ki so, se lahko predavatelji bolj posvetijo in jim bolj izčrpno podajajo šolsko snov.

M-KZ Cerknica

Andrej Dvoršak

Razvili bodo dopolnilne dejavnosti, tudi delo na domu

»Naša združba je usmerjena predvsem v prirejo mleka in pitanje živine za zakol. To pogojuje geografske značilnosti cerkniške občine, kjer je bolj malo možnosti za večji razmah poljedelstva,« na kratko opiše svojo organizacijo dipl. oec. Slavko Tornič, direktor M-KZ Cerknica.

Zadruga združuje 1.056 kmetov in zaposluje 80 delavcev, od tega 42 v trinajstih trgovinah, kolikor jih ima. Med temi sta tudi dve, poznavalci pravijo dobri, mesnici in specializirana trgovina za sadje in zelenjavo. Štiri so v sami Cerknici, vse ostale pa po različnih naseljih, kjer ni druge oskrbe. Večina opravlja poleg osnovne preskrbe krajanov še kakšno nalogo, ki je ponavadi povezana z osnovno dejavnostjo zadruge. Bodisi da gre za prodajo kmetijskih potrebščin ali repromateriala bodisi gnojil.

Za leto 1986 so v M-KZ Cerknica planirali odkup 2,7 milijona litrov mleka, a ga niso dosegli. Odkupili so le okoli 2,2 milijona litrov. Tako velik izpad gre na račun neustreznega merjenja tolašče v mleku, ki je pripeljalo do resnih sporov in razprtij. Ti so se končali šele s posredovanjem izvršnega sveta občine, ki je sklical sestanke vseh prizadetih, na katerem so razčistili zadevo. Ugotovljeno je bilo, da milkotester ni meril pravilno, potrebna pa je bila tudi kadrovska sprememba na področju kontrole

mleka. Dokler slednje ne bo uresničeno, meri tolaščo Inštitut za mlekarstvo v Ljubljani. Zanimivo je, da sedaj ugotavljajo povprečno za 4 desetine višjo tolaščo kot prej, od 3,59 naprej!

Poleg mleka je najpomembnejša dejavnost še živinoreja. Pri kooperantih imajo okoli 6.400 glav živine, letno pa je odkupijo okoli 1.000 glav. Polovico je zakoljejo sami, za potrebe občine in svojih dveh mesnic, drugo polovico pa prodajo Mercator-Mesni industriji Ljubljana. Med problemi, ki jih je direktor Tornič omenjal v zvezi z živinorejo, je predvsem upadanje stalaža v uslužnostni reji, ki za kmeta ni več dohodkovno zanimiva.

Sicer pa zadruga odkupi od kmetov letno okoli 250 ton tržnih viškov pšenice, okoli 800 ton krompirja in 350 ton sena ter silaže za krmo.

V svoj program so zapisali, da bodo tudi v prihodnje največjo pozornost namenili razvijanju živinoreje, saj za drugo nimajo pogojev. Med pomembne naloge v prihodnjem obdobju sodi tudi zaokroževanje sedaj razdroblje-

Slavko Tornič, dipl. ekonomist, direktor M-KZ Cerknica

nih parcel, kar pa počasi napreduje zaradi miselnosti kmetov. Enako bodo izvajali tudi agromelioracijska dela, da bodo dobili čimveč pašnikov in travnikov. Doslej so jih usposobili že okoli 700 hektarov, še 350 pa jih imajo v načrtu. Tudi ob tem se srečujejo z drobnoposestniško miselnostjo, ki zavira hitrejši razvoj. Če bi posamezniki pristopili k projektu, bi lahko meliorirali znatno večje površine. Občina ta prizadevanja zadruge podpira in bo sprejela tudi ustrezne ukrepe, da bodo dela hitreje napredovala.

Na Bloški planoti so lani hidromeliorirali 45 hektarov. Radi bi z začetimi deli nadaljevali in hidromeliorirali okoli 450 hektarov, a se zatika pri naravovarstvenikih, ki hočejo zavarovati neko, samo za to področje značilno rastlino. Zadruga ima za to popolno razumevanje, vendar menijo, da bodo našli skupen jezik in ustrezne rešitve, s katerimi ne bodo prizadeli naravne dediščine.

Ko govore v M-KZ Cerknica o svojem nadaljnjem razvoju, ugotavljajo, da ga v veliki meri zagotavljajo administrativni ukrepi in odločanje o njihovi usodi na najvišjih državnih ravneh. Ker nimajo lastne proizvodnje, je tudi planiranje zelo oteženo.

Kako bodo prebrodili zagate, bo morda dala odgovor Skupščina občine, ki bo v kratkem postavila na dnevni red vseh treh zborov kmetijsko problematiko, da bodo v okviru zadruge organizirali tudi dopolnilne dejavnosti na kmetijah, kot denimo suhorobarstvo, (lani so s to dejavnostjo ustvarili 110 milijonov dinarjev prometa), kokošja farma in kmečki turizem ali organiziranje dela na domu. To bo za zadrugo pomenilo veliko novih zadožitvev, a bo hkrati z novimi dejavnostmi oplenitila svoje poslovanje in uspela povečati dohodek ter razvoj kmetijstva v občini.

Obiskali tudi bohinjski del tozda Savica
Stane Jesenovec

Soočanje preteklosti in sedanjosti

Da je v Mercator-Rožniku, tozdu Savica, Oražnova 12, sindikat cenjen, je bilo mogoče na troplastni slovesnosti 20. novembra razbrati že po svečanih oblačilih, v katere so bile odete delavke tega trgovskega kolektiva. Seveda moramo razložiti pojem troplastne slovesnosti. Prvo je predstavljala letni obračun ljubljanskega dela osnovne organizacije, drugo podelitev jubilejnih nagrad za delavke in delavce v Ljubljani, tretjo pa zahvala sodelavkam in sodelavcem, ki so v tem letu izpolnili pogoje za upokožitev.

V tozdu Savica združuje delo 305 delavk in delavcev; 220 jih je v Ljubljani, Kamniku in Domžalah, preostale pa v Bohinju. Zaradi tega imajo tudi dva izvršna od-

bora osnovne organizacije sindikata in konferenco sindikata.

Če skušamo utemeljiti trditev, da »Savičanke in Savičani« splošujejo svojo sindikalno organi-

zacijo, moramo navesti niz za-dolžitve, ki so jih uspeli izpeljati v preteklem letu. Že bežen pogled nam pove, da so segli prav na vsa področja. Tako so se opredelili oziroma aktivno sodelovali pri oblikovanju delegacij, izobraževanju delegatov, do »Kritične analize«, IV. ljubljanskega samoprispevka in drugih aktualno-političnih dogajanj. Menili so n.pr., da bi morali naravovarstveno ak-cijo sprožiti po vsej Sloveniji in

ne le v Ljubljani. Ko so ocenjevali gospodarjenje v temeljni organi-zaciji, so bili skupaj z drugimi družbeno-političnimi organizaci-jami veseli spoznanja, da se jim poslovni rezultati boljšajo. K temu so prispevali: zmanjšanje poslovnih stroškov, zadrževanje rasti splošne in skupne porabe in racionalizacije v poslovanju. Mednje sodijo predvsem oddaje negospodarskih prodajaln zasebnim trgovcem. Zavzemajo se tudi za preureditev prodajaln za bolj kakovostno, posebno po-nudbo špecarijskega in drugega

blaga. Sindikat je po tehtni razpravi pristal na naložbo v samo-postrežno trgovino z okrepčeval-nico na Golem — pod pogojem, da druge naložbe ne bodo okrnjene.

Če preidemo k nalogam, za katere menijo delavci, da so naj-bolj sindikalne, moramo priznati izvršnemu odboru sindikata, da je uspel v enem letu izpeljati obilo zadolžitve. Tako so poskrbeli za jezikovno izobraževanje delavcev (nemščina, angleščina, slovenščina), za reševanje 30 stanovanjskih problemov, za le-tovanje kar 100 delavk in delavcev, za brezplačno preventivno zdravljenje, za športno dejavnost, sindikalne izlete, socialno pomoč delavki, krvodajalsko ak-cijo in še posebej za razvoj kulturne aktivnosti z vključevanjem v bralno značko Karla Prušnika -Gašperja.

Kljub temu je direktor tozda Savica Robert Vodopivec ocenil, da bi morala sindikalna organiza-cija, skupaj z panožnim sindika-tom, narediti več pri reševanju kadrovske problematike v trgovinah, predvsem pri akciji za pravilno vrednotenje tega poklica, brez katerega si ne moremo za-mišljati kakovostne oskrbe in to-liko željene kulturne postrežbe. Omenil je tudi, da sistem omeje-valnih ukrepov preveč enači prid-ne in delovne in zato posredno vpliva na rezultate poslovanja. Zavzel se je zato, da bi morali že za osnovno (dobro) plačilo nare-diti več, izredno prizadevni pa bi morali biti resnično nagrajeni.

Poročilo o delu OO ZS M-Rožnik TOZD Savica v Ljubljani in okolici je podala sekretarka organizacije Marija Milnar (prva z desne). Posredovala je tudi smernice za delo v letošnjem letu (foto: S.J.)

Od delavcev in delavk TOZD Savica so se poslovili v Ljubljani: Mihaela Osolnik, Marija Šubic, Albi-na Slapar in Bine Otorepec, v Bohinjski Bistrici pa: Valentin Štros, Angela Grm, Angela Iskra, Slavka Kozelj in Ignacij Ravnik. O bohinjskem delu TOZD Sa- vica bomo pisali v eni od naslednjih števil našega glasila.

Uspešno delo IO sindikata M-Modne hiše Maribor
Edi Kobale

Občni zbori prezgodaj

Delovanje IO sindikata v posameznih tozdih je lahko zelo razli-čno. V večini primerov je uspešno ali pa tudi ne. Delovanje sindika-ta ni samo prirejanje veselja in piknikov. Delo IO naj bi bilo pred-vsem v tem, da spremlja gospodarska dogajanja in rezultate po-slovanja svojega tozda.

Na letnem občnem zboru sin-dikalne organizacije M-Modne hiše Maribor je prizadevna pred-sednica tovarišica Anka Gorski podala izčrpno poročilo o delo-vanju IO. V njenem poročilu je bi-lo zajeto celotno delovanje. Na-štetimo nekaj najbolj uspešnih ak-cij.

V letu 1986 je DO Modna hiša praznovala 25 letnico obstoja, katero smo uspešno praznovali skupaj z ljubljanskim tozdom v Sromljah pri Krškem. Pri pripravi programa sta sodelovali obe os-novni organizaciji sindikata zelo uspešno. Posebno zanimiva in doslej najboljša proslava 29. no-vembra je zelo uspela. Povablje-na sta bila znana gledališka ume-tnika iz gledališča »Ljudske vsta-je« iz Maribora, Voja Saldatovič in Majda Hermanova, ki sta s svojim programom navdušila vse prisotne. Na tej priložnosti so bile podeljene tudi jubilejne nagrade za 10 in 20 let delovne dobe.

Vrhunec delovanja je bil občni zbor sindikalne organizacije v mesecu decembru. Po izčrpnem poročilu predsednice IO tovarišice Anke Gorski se je razvila zani-miva diskusija. Vsi prisotni so bili mnenja, da je bil rok za izvedbo občnega zbora prehitel. To pa zaradi tega, ker se niso mogli podati končni rezultati poslova-nja. Vsi prisotni so se spraševali, zakaj MS ZSS postavlja tako hi-ter rok za izvedbo občnega zbo-ra, kljub nepopolnosti podatkov poslovanja.

Iz poročila predsednice tovari-

šice Anke Gorski je bilo razvid-no, da je za rekreacijo in letova-nje delavcev dobro poskrbljeno. Delavci letujejo v svojih počitniških hišicah v Umagu in Novem gradu. Te domove tudi dobro oskrbujejo in vzdržujejo.

Pri športni rekreaciji pa so naj-bolj aktivni smučarji, saj je bila ženska ekipa že skupni zmago-valec zimske Mercatoriade.

Poleg naštetih aktivnosti. se sindikalisti ukvarjajo tudi z vzpo-rednimi, med katerimi je v os-predju vsakoletno srečanje upo-kojencev tozda, ki se tega sreča-nja v velikem številu radi udeleži-jo in so v naši družbi zelo zado-voljni.

Osnovna organizacija M-Mod-ne hiše si prizadeva za boljše de-lo v samem tozdu, za večje delo-vne uspehe in tudi za sodelova-nje z drugimi osnovnimi organi-zacijami sindikata iz ostalih čla-nic MERCATOR-KIT.

Miodrag Mladenović — he-
roj v nesreči
Andrej Dvoršak

Pogum, prisebnost in tovarištvo

Ob vsaki nesreči se najdejo posamezniki, ki s svojimi de-ja-nji in junaštvom vzbude pozor-nost javnosti. Tudi v Mercator-Ljubljanskih mlekarnah je bilo tako. Serviser elektro naprav Miodrag Mladenović, ki že štiri-deset let dela v tej organizaciji, se je ob eksploziji pognal v pa-ro kotlovnice, da bi rešil tovari-še. Pri tem ni pomislil na opekli-ne in nevarnost, mislil je le, ka-ko bi pomagal sodelavcem. Sam o tem danes pravi:

»Bili smo v delavnici in pogo-varjali smo se, kakšen hudič bo, če bo med prazniki kaj odpove-

Jože Kirm

Vojaško odlikovanje za M-KZ Krka

Ob dnevu JNA je komandant ljubljanskega armadnega ob-močja ob slovesnosti v mali dvorani skupščine SR Slovenije podelil Mercator-Kmetijski zadrugi Krka Novo mesto malo plaketo JLA.

Malo plaketo JLA je kmetijska zadruga prejela za vzorno sodelovanje z enotami jugoslovanske ljudske armade.

dalo. Je že tako, da običajno ra-vno med prazniki smola ne počiva in da se takrat najraje pokaže-jo okvare. Imamo staro opremo in zato smo na okvare navajeni. Sredi pogovora je počilo in za-

grmelo. Skozi okno smo videli, da je skozi zid vrglo vrata kotla iz kotlovnice. Zdrveli smo dol. Vprašal sem, kje je kurjač, ker pa mi ni nihče mogel takoj odgo-voriti, sem razbil steklo na oknu kotlovnice in skočil noter. Bilo je vroče in zraka mi je zmanjkovalo, tako da sem moral med iskanjem tovarišev večkrat do okna, po zrak. Ko sem se prepričal, da ni nikogar v kotlovnici, sem odne-hal.

Nase, na ženo in dve hčerki v tistem trenutku ni niti pomislil. V mislih je imel le ponesrečene to-variše v vroči pari in to, kako jim mora za vsako ceno pomagati!

Sicer pa to ni bila prva nesre-ča, ki jo je doživel Miodrag. Po-tem, ko je končal šolo za elektro-mehanika v Beogradu, se je za-poslil in sedem let delal v glav-nem mestu. Leto dni je bil tudi v Zambiji, kjer je doživel prvo ek-splorzijo. Takrat so eksplodirale mine v tunelu. Tudi takrat je bil prvi, ki je začel iz tunela reševati tovariše.

Miodrag Mladenović pred raztrganino v raznesenem kotlu

Razgovor s sekretarjem Koordinacijskega sveta Zveze socialistične mladine Slovenije Mercator-Nanos, Vojkom Otoničarjem

Sergej Paternost

Zveza mladine v M-Nanosu

Ob zaključku starega in s pričetkom novega leta 1987 smo obiskali sekretarja koordinacijskega sveta ZSMS Mercator-Nanos, Vojko Otoničarja, ki opravlja dela in naloge mizarja v TOZD Izbira Postojna in ga povprašali o delu mladine v letu 1986.

V lanskem letu je bil v M-Nanosu ustanovljen koordinacijski svet prav z namenom, da bi mla-

di v M-Nanosu bolj enotno in organizirano razvijali svoje delovanje.

Postavili so si svoj plan dela, ki so ga v glavnem izpolnili.

Tako so opravili več ur prostovoljnega dela pri urejanju počitniškega doma v Savudriji.

Organizirali so sprejem štafete mladosti v Postojni.

Udeležili so se dvodnevnega seminarja v Puli o političnem izobraževanju vodstev mladine.

Razvili so predkongresno aktivnost mladine, sodelovali v samoupravnih organih in imeli še vrsto drugih aktivnosti. Žal pa ugotavljajo, da je aktivna le mladina na gornjem področju, to je v TOZD Izbira, Grosist in DSSS, medtem ko je v drugih TOZD opaziti mrtvilo v delu mladine.

Vojko Otoničar, sekretar KS Zveze SM v Mercator-Nanosu pri delu v mizarški delavnici tozda Izbira v Postojni

Obstaja sicer objektivni vzroki, kot so to razdrobljenost trgovine, deljen delovni čas, nezaupanje mladih v vodstvo osnovne organizacije, vendar pa to ne bi smelo biti opravičilo za tako stanje. Po mnenju sekretarja bi morali najti nekatere nove oblike dela in sodelovanja, s katerimi bi

pritegnili čimvečji krog mladih, pa naj si bo to na zabavnem področju kot pri ostalih aktivnostih.

Ob zaključku razgovora smo zaželeli mladini čem več uspehov v novem letu, predvsem pa, da bi mladina bila tista gonilna sila, ki bo prispevala k razreševanju stabilizacijskih problemov.

Pravnik svetuje

Sergej Paternost

Nanosove vesti

Ponarejeno spričevalo

Delavec je ob sklenitvi delovnega razmerja uporabil ponarejeno spričevalo o kvalifikaciji, ki naj bi bila pogoj za sklenitev delovnega razmerja. Ali so s tem izpolnjeni pogoji za prenehanje delovnega razmerja po drugem odstavku 211. člena točke 1 Zakona o združenem delu?

Delavec je ob priliki sklenitve delovnega razmerja predložil organizaciji ponarejeno spričevalo, za katerega je izposloval, da so mu ga vpisali v delovno knjižico.

Ko je organizacija, s katero je sklenil delovno razmerje, zvedela za te okoliščine, je izdala sklep o prenehanju delovnega razmerja delavcu.

V pravi pred sodiščem združenega dela je delavec zahteval, da se sklep o prenehanju dela razveljavi.

Prvostopno sodišče je ugodilo zahtevku delavca, medtem ko je drugostopenjsko sodišče zavrnilo zahtevek delavca. Pri tem je drugostopenjsko sodišče navedlo.

Sklep o prenehanju delovnega razmerja je zakonit. Sodišče meni, da so podani razlogi, ki jih naveda 211. člen Zakona o združenem delu v 1. točki drugega odstavka.

Ko je sklenil delovno razmerje, je delavec uporabil ponarejeno spričevalo z namenom, da je dokazal, da poseduje določeno kvalifikacijo, ki je bila pogoj za sklenitev delovnega razmerja po navedenem členu.

Organizaciji so bili potrebni KV šoferji, te kvalifikacije pa delavec dejansko ni imel. Ta kvalifikacija je bila pogoj za opravljanje razpisanih del in nalog, vendar ker je delavec navedel, da ima tako spričevalo, oziroma je tako ponarejeno spričevalo tudi predložil, je organizacija pravilno postopala, ko je izdala sklep o prenehanju delovnega razmerja.

Sergej Paternost

Letos zimska služba v M-Nanosu ni zatajila

Glede na obilico snega, ki je v soboto in nedeljo 10. in 11. januarja zapadel na Postojnskem, smo bili v ponedeljek zjutraj, ko smo prišli na delo, prijetno presenečeni, saj nam ni bilo potrebno bresti v snežne zamete.

Tehnična služba tozda Grosist je namreč poskrbela, da je voznik Ivan Kržič z ustrezno opremljenim tovornim vozilom že v soboto in nedeljo ponoči splužil vse površine na dvorišču M-Nanosa kot tudi parkirišča za osebne automobile.

S tem je bilo omogočeno tovornim vozilom, da so zjutraj nemoteno lahko dostavili blago svojim strankam. Menimo, da je tak način dela edino pravilen, saj lahko en delavec z ustrezno me-

hanizacijo dela tako, da omogoča ostalim voznikom nemoteno delo.

Sicer moramo ugotoviti, da je zapadlo veliko snega, ki pa pri nas z burjo ustvarja velike zame-te, ki povzročajo težave tako pešcem kot tudi vozilom.

Vsekakor velja pohvaliti tako vodstvo tozda kot tudi voznika tovornjaka, ki je opravičil veliko delo ponoči in s tem prispeval k boljši storilnosti.

Ivan Kržič, šofer v tozdu Grosist, s tehničnim referentom Tomažem Vrhovcem, po uspešno opravljenem čiščenju snega

Evropa pleše

Kazina Ljubljana

Vstopnice cenejše preko sindikata

Študentski plesni klub Kazina, po pooblastilu ZPOS, je letos prvič v zgodovini športnega plesa pri nas, organizator Evropskega prvenstva v standardnih plesih. Plesni pari so povabljeni tokrat iz vseh evropskih držav, sigurno pa pričakujemo pare iz:

Avstrije, Belgije, ČSSR, Danske, Finske, Francije, Irske, Italije, Madžarske, Nizozemske, Poljske, Švedske, Švice, Velike Britanije in ZR Nemčije. Jugoslavijo bosta zastopala para Peter Urankar in Bojana Rangus in Boris Janičičević in Meta Mazovec, oba člana ŠPK Kazine.

Tekmovali bodo v standardnih plesih: počasni in hitri valček, quick step in slow fox ter tango. Omenimo naj tudi, da so navadno vsi finalisti evropskih prvenstev tudi finalisti svetovnega prvenstva, prav zaradi tega ima samo evropsko prvenstvo zelo visoko vrednost.

Kot običajno na vseh naših prireditvah bodo tudi tokrat sodelovale tudi vse ostale plesne skupine in še posebno vas želimo opozoriti na najmlajše. Plesalci Male Kazine so v zadnjih letih prav na mednarodnih tekmovanjih v tujini dosegli zelo visoke uvrstitve. Seveda tudi tokrat ne bo manjkalo akrobatskega rok' n' rolla in še vedno zelo atraktivnega break dancea, electric boogiea in jazz baleta z vsem kar sodi zraven. Program bo povezoval Vili Vodopivec in posnetek predtekmovanja in finalnega dela bo za ostale države posnela RTV Ljubljana.

Glede na to, da so bile do sedaj vstopnice za podobne prireditve (Evropa pleše, Favorit R' n' R) že v prodaji zelo hitro razprodane vam priporočamo in nudimo, da za potrebe vašega kolektiva pravočasno rezervirate potrebno število vstopnic.

Za skupine dvajset in več oseb lahko dobite vstopnice 10 odstotkov ceneje, rezervirate in dvignete jih na ŠPK Kazina, Trg osvoboditve 1, 61000 Ljubljana, z naročilnico, čekom ali peto kopijo virmana (ŽR: 50101-678-44733).

Cena vstopnic je: 1.000, 1.300, 1.700 in 2.000 dinarjev.

10 let kluba upokojencev M-Ljubljanskih mlekar

Janez Volaj — predsednik kluba

Edini s svojim programom

Konec leta je klub upokojencev Mercator-Ljubljanskih mlekar imel 10-letnico uspešnega delovanja. Bil je med prvimi tovrstnimi klubi, ki so se organizirali pri organizacijah združenega dela, je pa tudi prvi in edini v državi, ki ima lasten prapor!

Klub upokojencev Mercator-Ljubljanskih mlekar skrbi, da je življenje nekdanjih članov tega kolektiva polno tudi po njihovem odhodu v pokoj in da se ne počutijo odrinjene. Organizirana srečanja, na katerih si člani kluba izmenjajo izkušnje, se pogovore in dogovore za skupne akcije, ki se jih je v desetletnem delovanju kluba nabralo kar lepo število.

Med takšne pomembnejše akcije sodi nedvomno razvitje prapora pred dvema letoma, nič manj pomembna pa ni organizacija izletov. Teh se je doslej zvrstilo že 27 in na vseh je bila dobra udeležba. Upokojenci so prekrizarili celotno domovino, od Beograda do Skopja in Ohrida, od Ptuja in Ormoža do Muljave in Stične, od Jasenovca do Črnomlja in Radovljice. Skorajda ni kraja, kjer ne bi bili, celo Dobeno in Mengeško kočo so obiskali!

Na vsak izlet jih vežejo spomini. Spominjajo se Kalemegdana, kjer je bilo toliko stopnic, da nekatere članice niso prišle do vr-

ha, v Kragujevcu se je ena od udeleženk med ogledom mlekarne spotaknila na nekem odru, a na srečo se ni zgodilo nič hujšega, v mlekarji Veliki Zdenci, kjer so se ustavili na enem svojih potovanj, so bili sprejeti v veliki dvorani in tovariš Stojanović — Brko je imel to čast, da je sedel na stolu, na katerem je pred leti ob nekem sprejemu sedela tovarišica Jovanka Broz, medtem ko je predsednik kluba sedel na stolu, kjer je sedel pokojni maršal Josip Broz Tito.

V Titovem Užici se je udeležencem izleta vtisnil v spomin kajmak. Milena Kreč je o tem napisala: »Brko je veselo hodil po trgu s svojo ženo in kupoval kajmak. Pridružile so se jima še štiri naše tovarišice, nakar jih je vseh pet predstavil za svoje. Ljudje so ga občudovali in nekdo ga je vprašal, kako jim je kos. Brko mu je odgovoril, da kilogram pekočih feferonov na dan premaga vse težave. Spomnil se je celo, da jih tisti dan še ni pojedel, in kupil je venec najbolj pekočih ter

z njimi za vratom slovesno zapustil tržnico.«

Takšnih spominov je na kupe. A tudi s športnega področja se jih je že precej nabralo, saj se člani kluba upokojencev udeležujejo medklubskih športnih tekmovanj, kjer posamezniki dosegajo odlične uspehe. Tovariš Macele je bil najboljši v streljanju, tovariš Svetozarevič pa v šahu.

Na kulturnem področju se naši upokojenci posvečajo predvsem petju, saj s svojim pevskim zborom redno sodelujejo na različnih proslavah. Posamezne članice pa se proslavam pridružijo z recitacijami.

Na jubilejnim srečanju se je tako zbralo in obujalo spomine kar lepo število upokojencev. Ne vsi. Nekateri se po odhodu v pokoj ne vključijo v delo kluba. Prisiliti jih k temu ne moremo, jih pa vendarle vabimo, da se nam pridružijo in popestre svoje življenje. Omenim naj še, da redno obiskujemo tiste naše člane, ki jih je zapustilo zdravje, in skrbimo, da se nihče ne bi počutil osamljenega in zapuščenega.

Če pogledamo na prehojeno pot, vidimo, da smo veliko naredili in doživeli, vendar je še veliko svetlih trenutkov pred nami.

Utrinki iz krojaške delavnice v M-Modni hiši
Mile Bitenc

Krojaček na svetu veselo živi...

Kar priznajmo: s krojači ali šiviljami imamo več ali manj vsi težave. Težko je naprimer dobiti dobrega krojača, težko je čakati tedne in tedne na novo oblačilo. Še težje je nemara takrat, ko je treba opraviti le manjše popravilo: zožiti, skrajšati, zamenjati ščitni trak in podobno. Rešitev teh težav je kaj enostavna: v Modno hišo po konfekcijo in potem v njihovo krojaško delavnico zaradi morebitnega popravila. In to opravilo ne le hitro, ampak celo zastonj.

Pred dnevi sem prav zaradi tega šel v našo Modno hišo. Povedali so mi, da je popravil veliko, da največkrat krajšajo hlače ali krila, seveda jih tudi popravljajo, če je treba, pa zožijo, razširijo, skrajšajo rokave ali pa...

Skorajda neverjetno se sliši, a včasih kako oblačilo skorajda popolnoma »prenaredijo«. Franjo Tivadar, vodja krojaške delavnice v ljubljanski modni hiši je povedal: »Zgodi se, da se naprimer kdo odloči za obleko. Suknjič je kupcu kot ulit, hlače pa so morda celo za dve številki prevelike. Seveda skušamo kupcu ustreči in tako hlače pravzaprav popolnoma predelamo. Takšnih temeljitih popravil sicer ni veliko, pa vendar so. Največ je tistih drobnejših, ki jih je na dan 20 do 30. Delamo sproti in popravilo izgotovimo v dveh, treh dneh. V nujnih primerih (če je kupec iz drugega kraja, v slučaju smrti) pa opravijo popravilo še isti dan.«

Podobno kot v ljubljanski je tudi v mariborski Modni hiši. Tam je popravil še veliko več in zato je tudi zaposlenih več. V Mariboru to delo opravlja šest krojačev, v Ljubljani trije. Količina dela pa se zelo poveča v času posezonskih razprodaj, ko so nakupi veliko večji. Marsikje konfekcije kupljene na razprodaji, ne popravljajo, v naših Modnih hišah pa tudi v tem času opravijo različna popravila brezplačno, le počakati je treba kakšen dan dlje.

»Zaves ne robimo, tudi rjuh ne,« je povedal Franjo Tivadar.

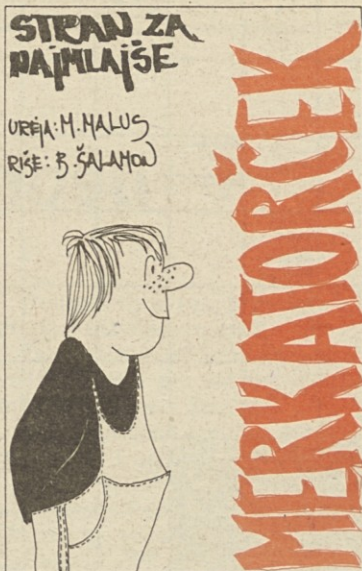
Kotiček za potrošnike

»Pač pa po želji zarobimo prte, če je tkanina kupljena pri nas. To pa je morda tudi posebnost, ki je druge ni.

Dve Mariji, Gombočeva in Gradiškova, sta med tem pridno sukali šivanko in mimogrede dodali kakšno besedo. Tako sem izvedel, da prodajalci pri manj zahtevnih popravilih sami označijo, kaj, kje in kako se popravi; če je treba, skočijo na oddelek tudi strokovnjaki — krojači in seveda pomagajo.

Morda na videz drobna, a še kako dobrodelna usluga je to, kar nudijo v Mercatorjevih Modnih hišah. Ni treba iskati krojačev naokrog, napravijo ti tisto, kar je treba, hitro in celo brezplačno. Za primerjavo naj napišem le to, da sem pred kratkim v ljubljanski Nami kupil žametne hlače za skorajda dva stara milijona, pa se ni dalo o skrajšanju nič pogovoriti. Popravila ne opravijo, so rekli, ker je material žamet.

Potrebujete novo obleko, hlače, plašč, morate garderobo dopolniti z novim kostimom, kri-lom? V Modni hiši je ponudba vsega velika in če bo treba kaj zožiti, skrajšati, ali pa »spustiti«, bodo radi naredili tako rekoč takoj in zastonj.

Hotel Bor, Črni vrh nad Idrijo
Dušan Dolinar

Zimsko-letni športno klimatski center Črni vrh nad Idrijo

Edini resnično naš — »Mercatorjev« — zimsko-letni športni center, samo 55 km iz Ljubljane, z enkratno lego sredi črnovrške planote (683 m/nv), vas vabi, da ga resnično izkoristite.

Njegove lepote poznajo še najbolj Italijane, Nizozemci in večina delavcev reških in poreških delovnih organizacij. Na žalost so zaradi premajhnega števila prenočitvenih kapacitet (100 ležišč v hotelu »Bor« in 50 ležišč pri zasebnikih) premalo izkoriščene same naravne klimatske razmere, ki so enkratne za poživitev srca in dihal sredi še neomadeževane narave.

Kontinentalno-primorska klima je enkratna za preventivni oddih.

V zimskem času so neponovljivi sprehodi po zasneženi naravi, neizkoriščene so tekaške proge v okolici hotela »Bor«, ki so čudovito speljane in stalno odlično vzdrževane. Za ljubitelje alpskega smučanja sta na razpolago dve vlečnici. Krajša vlečnica je edinstvena za začetnike in ob njej smučarsko društvo Črni vrh prireja začetne tečaje. Informacije dobite v recepciji hotela »Bor«, kjer si lahko izposodite tudi športne rekvizite, sanke in

smuči. Kdor bo nabral dovolj kondicije, se bo lahko tudi udeležil tradicionalnega Trnovskega maratona, ki poteka v okolici hotela »Bor«.

Vse ljubitelje tenisa pa pri hotelu »Bor« čakata dva urejena teniška prostora. Restavracija v hotelu »Bor« z domačo in mednarodno kuhinjo ima 240 sedežev in bo vedno imela sedež tudi za vas (izjema je npr. Trnovski maraton). Hotel »Bor« ima tudi opremljene večnamenske prostore za sestanke, družabne prireditve, obletnice, posvete, seminarje, degustacije, od 20 do 240 sedežev.

Enkratno doživetje je tudi obisk v disko lokalu z 200 sedeži.

Poleti vam letni vrt hotela »Bor« nudi veliko možnosti za organiziranje piknikov tudi v lastni režiji. Za motoriziranega izletnika je zelo pomemben tudi parkirni prostor, ki je vedno urejen (splužen).

Ob zaključku pa še nekaj cen za vlečnice, ki so med najnižjimi v Sloveniji:

— dnevna karta — sobote, nedelje in prazniki

— 1.500 dinarjev

— dnevna karta ob delovnikih

— 1.200 dinarjev

— poldnevna karta — sobote, nedelje in prazniki

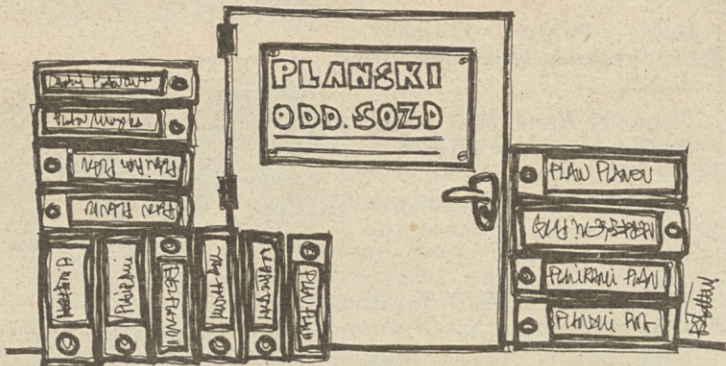
— 1.000 dinarjev

— poldnevna karta ob delovnikih

— 800 dinarjev

Za obisk se priporočajo delavci
Hotela BOR — Črni vrh nad Idrijo

V. HUGO NESREČNIKI

N.V. GOGOLJ MRTVE DUŠE

OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU PREBERITE VSAJ ENO KNJIGO

H. BALZAC IZGUBLJENE ILUZIJE

